

JOURNALISTI

Suomen Journalistiliiton ammattilehti • 101. vuosikerta 7.11.2025

9 | 25

Bauer
Media teettää
harjoittelijoilla
ilmaistöitä

s. 18

Yle kiemurtelee
viisuboikotti-
asiassa

s. 8

Kiertoilmaisut
itsemurha-
uutisoinnissa
ovat kiusallisia

s. 24

Median omistaminen
vaatii muutakin kuin
maakuntahenkeä. **12**

KUVA: TIMO HEIKKALA

Freelancekustannus-
toimittaja Stella Vuoma
on tyytyväinen yrittäjä.

s.22

Elli Harju
siirtyi
Iltalehden
politiikasta
Hesariin

s.33

Professori Laura
Ahva opettaa koko
ammattikuntaa
muutaman kesän
toimittaja-
kokemuksella

s.10

Marja Honkonen • marja.honkonen@journalistiliitto.fi

Tekoälysisällöt opettavat yleisön epäilemään, eikä se ole vain hyvä

Norjalainen uutistoimisto NTB julkaisi 15. lokakuuta jutun televisiotähtien jättikonsernin Telenorin turvallisuuskatsauksesta. Juttuun oli poimittu suoria sitaatteja vuotuisesta raportista, jonka esipuheen kirjoittajaksi nimettiin konsernin turvallisuusjohtaja Håkon Berg.

Pian NTB veti uutisensa pois ja korvasi sen kokonaan uudella. Norjan *Journalistenin* mukaan alkuperäisessä jutussa oli lukuisia virheitä, eikä suoriksi sitaateiksi merkittyjä kohtia löytynyt Telenorin raportista. Sisältöä oli vääristelty ja liioiteltu.

"Håkon Berg" paljastui kuvitteelliseksi hahmoksi. Hänet oli NTB:n uutiseen hallusinoitu tekoälytyökalu, jonka syytä olivat myös muut virheet. NTB korjasi juttunsa jo samana aamuna kuin se julkaistiin. Silti alkuperäinen teksti löytyi vielä joistakin verkkojulkaisuista, kun *Journalisten* kahta viikkoa myöhemmin käsitteli aihetta.

TEKOÄLYSTÄ LEIVOTAAN VUOROIN toimitusarjen mullistajaa ja helpottajaa, vuoroin uhkaa kaikille luovalla alalla työskenteleville. Varmaksi voi sanoa sen, että toistaiseksi tekoälytyökalut tekevät virheitä, joihin ihminen ei yleensä lankea.

Euroopan yleisradiounionin Ebus tutkimuksen mukaan tekoälyavustajat vääristävät uutis-sisältöjä maasta, alustasta ja kielestä riippumatta säännöllisesti. Lähes joka toinen vastaus on jollain tapaa merkittävästi virheellinen.

Ihmisenkin tekemään uutiseen voi lipsahtaa epätarkka sitaatti tai väärä nimi. Harva toimittaja saisi kuitenkaan jatkaa työssään, jos joka toinen juttu olisi pielessä.

Norjalaisen NTB:n juttua ei ollut vääristellyt toimituksen omaan käyttöön kehitetty työkalu, mutta nekaan eivät ole virheettömiä.

Esimerkiksi *Iltalehden* tekoälypohjainen *Kysy Iltalehdeltä* -palvelu varoittaa käyttäjiään siitä, etteivät sen vastaukset välttämättä pidä paikkaansa. Tekoälyhaku on kehitysvaiheessa, ja

KUVA: OUTI NEUVONEN

Suomen elokuvasäätiön
Lasse Saarinen toivoo, että
elokuvatuki määriteltäisiin
jatkossa kulttuuritueksi. Nyt
se on yritystuki.

s.20

”Harva toimittaja saisi jatkaa työssään, jos joka toinen juttu olisi pielessä.”

epävarmuuden julkituominen lukijalle on välttämätöntä. Vastaavaa epävarmuutta silti tuskin siedettäisiin, jos kyse olisi ihmisen tekemästä journalistisesta tuotteesta.

TEKOÄLYTYÖKALUJEN KEHITTYESSÄ niiden tekemien virheiden määrä todennäköisesti vähenee. Samaan aikaan tekoälysisältöihin tottuva yleisö oppii tarkastelemaan kaikkea mediaa yhä kriittisemmin.

Olemme opettamassa yleisöä siihen, ettei heidän tarvitse olla varuillaan vain somesisältöjen kanssa. Myös kaupungin markkinointikuvien, lastenkirjan tai uuden suosikkikapaleen takana voi olla synteettinen tekijä. Tekoälysisällöt ovat löytäneet tiensä suosikki-ohjelman insertteihin. Podcastin saattaa juontaa robottiääni, ja somevaikuttaja voi olla kokonaan keksitty. Alustayhtiöt lanseeraavat uusia appeja, joissa käyttäjät voivat jakaa toisilleen tekoälyllä generoimaansa, viihdyttävää mutta merkityksetöntä sisältöä.

Mediakriittisyys on tervettä ja sitä tarvitaan. Yhä skeptisemmäksi muuttuvat lukijat, katsojat ja kuulijat eivät kuitenkaan ole yhteiskunnalle tai etenkin uutismedialle yksinomaan hyvä asia.

Ilmiötä voi peilata propagandan keinovalikoimaan. Yksi niistä on täyttää viestintäkanavat valtavalla määrällä ristiriitaista, virheellistä tietoa. Silloin totuus ei enää erotu joukosta, eikä sillä ole merkitystä. Se lakkaa olemasta.

Samalla tavalla tekoälysisällöt nakertavat nyt kaiken muun mediasisällön totuusarvoa ja merkitystä. *The Atlanticin* mediaan ja teknologiaan erikoistunut toimittaja **Charlie Warzel** vertaa tekoälysisältöjä vihamieliseen vieraslajiin. Oikeiden tekijöiden luomat sisällöt liukevat ja tukehtuvat tauhkan joukkoon.

Yleisöön juurtuu epäily siitä, että myös uutinen voi olla kielimallin hallusinoima. ”Håkon Berg” häilyy internetin perukoilla kuin aave siitä muistuttaen. ●

KUVA: HELI SAARELA

Journalistiken borde fokusera mer på livet i Gaza och inte endast på döden, säger Randa Aldawoud.

s.28

Hallituksen aikeet viestinnän keskittämiseksi ovat huolestuttavia

Marjaana Varmavuori

s.35

Kannen/takakannen kuva: Ninni Kairisalo

JOURNALISTI

Suomen Journalistiliiton
ammattilehti 101. vuosikerta
7.11.2025

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA /
ANSVARIG CHEFREDAKTÖR
Marja Honkonen 050 379 9108

TOIMITUSSIIHTEERI /
REDAKTIONSSSEKRETERARE
Manu Marttinen 050 310 3036

TOIMITTAJAT / REPORTRÄR
Nina Erho 050 379 8155
Manu Haapalainen 050 501 0716

ULKOASU / LAYOUT
Heli Saarela 050 470 0016

SÄHKÖPOSTIT
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
förnamn.släktnamn@journalistiliitto.fi

VERKKOLEHTI
www.journalisti.fi

TILAUKSET / BESTÄLLNINGAR
Jaicom Oy 03 4246 5383
journalisti@atex.com

PAINO / TRYCKERI
Botnia Print, Kokkola
ISSN 1236-3596 (painettu/tryckt)
1458-4271 (verkko/nät)

JULKAISIJA / UTGIVARE
Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund
09 612 2330
PL 252, 00531 Helsinki

SEURAAVA JOURNALISTI 10 / 2025
ILMESTYY 5.12., AINEISTO 26.11.

ILMOITUSMYNTI:
www.journalisti.fi > ilmoittajille
044 755 5002

Media käsittelee vähemmistöjä pinnallisesti ja liian varovasti, kirjoittaa Ujuni Ahmed

Ujuni Ahmed, teksti • Aapo Huhta, kuva

UJUNI AHMED, 37

- Ihmisoikeusasiantuntija, kirjailija ja kolumnisti.
- Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen ja kunniaan liittyvän yhteisöllisen väkivallan vastaisen työn asiantuntija.
- Työskennellyt Ylellä monimuotoisuus-asiantuntijana ja koronan aikana somalinkielisenä uutisankkurina.
- Kirjoitti **Elina Hirvosen** kanssa kirjan *Tytöille, jotka ajattelevat olevansa yksin* (WSOY 2022). Kirjaan perustuva näytelmä sai kantaesityksensä Kansallis-teatterissa 2023.
- Sai opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi-palkinnon 2022 ja Suomen PEN-järjestön sananvapauspalkinnon 2020.

Suomalainen media käsittelee maahanmuuttoa ja vähemmistöihin liittyviä aiheita usein liian varovaisesti ja ulkopuolelta. Tämä korostuu silloin, kun juttu käsittelee sosiaalisia rakenteita ja arvoja, jotka muovaavat yksilöiden valintoja ja yhteisöjen sisäisiä suhteita. Lopputulos on usein pinnallinen ja irrallaan kontekstista.

Vuosi sitten syksyllä media uutisoi laajasti Itäkeskuksen sillalle Helsingissä pystytetystä banderollista, jossa mies ohjeisti musliminaisia pukeutumaan oman uskonnollisen tulkintansa mukaisesti. Myös minua haastateltiin aiheesta.

Moni juttu jäi ilman laajempaa kontekstia siitä, millaisiin valtasuhteisiin ja moninaisiin uskonnollisiin tulkintoihin tällaiset teot kytkeytyvät. Pukeutumiseen liittyvät määräykset – olivatpa ne uskonnollisia, kulttuurisia tai sukupuolirooleihin liittyviä – eivät synny tyhjiössä. Ne heijastavat yhteisöjen sisäisiä rakenteita, jotka voivat rajoittaa erityisesti naisten itsemääräämisoikeutta.

SAMA ONGELMA NÄKYVÄ myös siinä, miten media käsittelee vähemmistöihin kuuluvia yksilöitä: usein heidän kokemuksensa ja valintansa nostetaan esiin irrallaan ympäristöstä, joka niihin vaikuttaa.

Ilmiö toistuu sankaritarinoissa, joissa ”onnistujat” kuvataan esikuvina koko yhteisölleen. Hyvää tarkoittavat jutut ylläpitävät ihanteita, joihin muidenkin odotetaan sopivan.

Yksilökokemukset ansaitsevat tulla kuulluiksi, mutta niiden alle ei saa kadottaa rakenteita, jotka muovaavat niitä. Kun rakenteellinen ymmärrys ja verkostot puuttuvat, vähemmistöihin kuuluvat ihmiset kuvataan toistuvasti uhreina, sankareina tai ongelmina – harvoin tavallisina ihmisinä, osana samaa yhteiskuntaa.

YMMÄRRÄN HYVIN, ETTÄ monelle toimittajalle yksittäiset tarinat ovat turvallisina tapa liikkua herkissä aiheissa. Se suoja negatiiviselta palautteelta, leimaamiselta ja uh-

riuttamisen riskiltä.

Vähemmistöaiheissa pelätään virheitä ja väärinymmärryksiä niin paljon, että moni teema käsitellään usein vain kohujen kautta – poliittisten vastakkainasettelujen sävyttämänä tai niitä vältellen.

Esimerkiksi segregaatiosta puhutaan harvoin siitä näkökulmasta, miten eriytyminen vaikuttaa maahanmuuttajataustaisiin perheisiin ja lapsiin. Rinnakkaisyhteiskunnista keskustellaan lähinnä poliittisina uhkakuvina – ei siitä näkökulmasta, mitä ne tarkoittavat niille, jotka elävät niiden keskellä.

Varovaisuus ja yleistäminen näkyvät myös yksittäisissä uutisissa. Kun Yle viime kesänä teki jutun Kalajoella hukuneista kolmesta nuoresta, vähemmistöyhteisön ”edustajina” se haastatteli miehiä. On huomionarvoista, että ”edustajiksi” valitaan usein juuri miehiä. Olisi tärkeää kysyä, kenellä on oikeus puhua yhteisön nimissä ja miksi ymmärrys kollektiivisesta surusta jäi edustamisen kysymyksen varjoon.

Media unohtaa usein, että etniset ja uskonnolliset yhteisöt ovat monimuotoisia – niiden sisällä on pienempiä ryhmiä, eri sukupolvia ja sosiaalisia hierarkioita. Olen itse joutunut useaan otteeseen oikaisemaan toimittajia, jotka käyttävät sanaa ”yhteisö” kuvaamaan kokonaisia vähemmistöjä. Sana ”yhteisö” yksinkertaistaa ja peittää eri todellisuudet.

Kun toimittaja ei tunne yhteisöjen sisäisiä rakenteita ja valtasuhteita, hänestä voi huomaamattaan tulla väline yhden agendan vahvistamiseen.

MONIKULTTUURISTUVASSA SUOMESSA media ei ole vielä löytänyt otettaan vähemmistöihin liittyvissä teemoissa. Ilmiöitä ei seurata osana yhteiskunnallista kehitystä, vaan ne käsitellään irrallisina tapauksina. Journalismi jää reaktiiviseksi ja antaa vallan tunteille tiedon sijaan.

Siksi toimituksiin on saatava eri taustoista tulevia toimittajia. Vain monimuotoinen media voi kuvata todellisuutta monesta näkökulmasta – ja vain silloin journalisti voi todella yhdistää, ei erottaa. ●

Nelli Tomusen harjoittelu viestinnän ammattijärjestö ProComissa oli haastatteluhetkellä noin puolivälissä. "Olen tavannut paljon viestinnän ammattilaisia ja oppinut paljon viestintäkentästä ja -työstä. Työ on ollut kivaa ja olen loksautanut siihen hyvin."

Kesätyö- ja harjoittelupaikkojen hakeminen stressaa opiskelijoita – Nelli Tomunen lähetti vuoden aikana yli 90 hakemusta

Nina Erho, teksti • Heli Saarela, kuva

45

Euroopan yleisradioliitto EBU selvitti neljän tekoälyavustajan tekemiä virheitä. Kahdeksantoista maan toimittajat esittivät samoja kysymyksiä uutistapahtumista ChatGPT:lle, Copilotille, Geminille ja Perplexitylle. 45 prosentissa vastauksia oli merkittävä virhe. Joka viides vastaus sisälsi merkittäviä puutteita, kuten vääriä yksityiskohtia ja vanhentunutta tietoa. Tutkimus tehtiin touko–kesäkuun vaihteessa 2025.

Lähteet: STT ja EBU

Helsingin Sanomien johto on keskustellut syksyn mittaan työntekijöidensä toiminnan rajoista sosiaalisessa mediassa. Keskustelua edelsi esihenkilön puuttuminen toimittajan Palestiinaa käsitteleviin somekirjoituksiin. Lue lisää: **Journalisti.fi**

Kesätyö- ja harjoittelupaikkojen hakeminen uuvuttaa. Tämä ilmenee Journalistiliiton syyskuussa tekemästä, media-alan opiskelijoiden kesätöitä ja työharjoitteluja koskevasta kyselystä.

Yli puolet kyselyyn vastanneesta 87 opiskelijasta piti paikkojen hakemista vähintään melko stressaavana.

Haaga-Heliasta medianomiksi pian valmistuva **Nelli Tomunen** lähetti vuoden aikana yli 90 hakemusta ja kävi seitsemässä haastattelussa.

”Totta kai se turhautti, kun olen sillä lailla tunnollinen, että tein joka paikkaan oman hakemuksen. Hakeminen vie tosi paljon energiaa”, Tomunen sanoo.

Tomunen haki viestintäalan kesätyö- ja harjoittelupaikkoja saadakseen opintoihinsa kuuluvan pakollisen harjoittelun tehtyä. Lopulta muut opinnot olivat valmiit. Tomusen opintojen kesto alkoi ahdistavasti lähestyä tutkinnon määräaika. Sen ylittäminen olisi tarkoittanut opintolainahyvityksen menettämistä.

Sitten Tomunen näki Instagramissa ilmoituksen ProComin harjoittelupaikasta. Hän pääsi haastatteluun ja sai paikan, kun siihen aluksi valittu hakija sai toisen paikan.

”Se oli niin sanottu universumin kohtalo. Mutta ihan työsupimuksen allekirjoittamishetkeen saakka mietin, onko tämä paikka totta.”

MONI TYÖNANTAJA TOIVOO harjoittelijoitakin media-alan työkokemusta. Tomusella oli sitä vain ainejärjestön viestinnästä. Toimeen tullakseen hän tarvitsi palkallisen harjoittelupaikan. Moni sellaista tarjonnut työnantaja kuitenkin edellytti koulun rahallista harjoittelutukea, jota ammattikorkeakoulun opiskelijat eivät saa.

ProComista Tomunen saa palkkaa, vaikka ei tuonut tullessaan harjoittelutukea.

Välillä Tomusesta tuntui, että työnantajat eivät otta neet ammattikorkeakoulun opiskelijaa muutoinkaan tosissaan. Kyselyn tulosten mukaan yliopisto-opiskelijoista alan kesätyö- tai harjoittelupaikan löysi neljä viidestä, AMK-opiskelijoista vain noin puolet.

Moni työnantaja vastasi Tomuselle, että hakemusten käsittely kestää, koska niitä tuli useita satoja. Myös muut opiskelijat kertovat kyselyssä kiireisistä rekrytoijista ja siitä, että haun tulosta sai odotella pitkään ilman väliaikatietoja.

Vastaajista kolme neljästä kuitenkin löysi oman alansa paikan. Heistä neljä viidestä sai Journalistiliiton työehtosopimusten mukaista palkkaa. Ilta-, yö- tai viikonlopputöitä teki noin 70 prosenttia, ylitöitä reilu puolet. Rahallista korvausta kaikista ylitöistä niitä tehneistä sai vain reilu puolet.

Työterveyspalvelujen piiriin työllistyneistä kuului neljä

viidestä. Kaikki työvälineet työnantajalta sai reilut kaksi kolmannesta. Moni kuitenkin joutui käyttämään työssä omaa puhelintaan.

”Totta kai se turhautti, kun olen sillä lailla tunnollinen, että tein joka paikkaan oman hakemuksen.”

Nelli Tomunen, opiskelija

Noin kaksi kolmannesta työllistyneistä koki saaneensa työnantajalta selkeästi riittävän perehdytyksen, ohjausta ja tukea. Palautetta työskentelystään sai jo sen aikana kolme neljänestä.

Työharjoittelussa olleista 15 vastaajasta lähes kaikilla oli koko harjoittelun ajaksi nimetty ohjaaja. Toisaalta neljä viidestä kertoi kantaneensa työtehtävistä selkeästi itsestä vastuuta.

NELLI TOMUSEN TEHTÄVIIN kuuluu ProComilla viestintää, markkinointia, asiakaspalvelua, jäsenyyksien hallintaa ja koulutustilaisuuksien järjestelyä. Hänellä on työnantajan puolesta työpiste, tietokone ja puhelin, mutta ei työterveyshuoltoa.

Työaika on 37,5 tuntia viikossa, ja sitä voi tasata liukumilla. Palkka on 1 450 euroa kuukaudessa lounasedulla.

Journalistiliitolla ei ole suosituksia viestintäalan harjoittelijoiden palkoista. Ylen ohjelmatyöntekijöiden työehtosopimuksen alin harjoittelijapalkka on 1 430 euroa ja lehdistön sopimuksen alin journalististen tehtävien harjoittelijapalkka 2 047 euroa kuukaudessa.

Tomusen ensimmäiset viikot ProComissa olivat käytännössä perehdytystä. Hänellä on nimetty harjoitteluohjaaja, mutta käytännössä yhteistyö on tiivistä kaikkien viiden työkaverin kanssa. Hän tekee ja haluaa tehdä töitä myös itsenäisesti mutta ei koe, että vastuuta olisi liikaa.

”Vastuuta on annettu, kun itse sitä pyydän, ja meillä on esihenkilön kanssa välitsekkauksia, onko työmäärä sopiva.”

Noin kaksi kolmannesta kyselyn työllistyneistä vastaajista sai kesätyö- tai harjoittelupestinsä jälkeen työnantajalta tarjouksen jatkaa työskentelyä jossain muodossa. Niin kävi myös Tomuselle.

”Työsopimukseni jatkuu harjoittelun jälkeen puolen vuoden määräaikaistena.” ●

Lue lisää harjoitteluista s.18

”Tuntuu kohtuuttomalta, että nähdäkseni oman työni lopputuloksen, on minun – friikun – ryhdyttävä kaikkien toimeksiantajieni tilaajaksi.”

Freelancetoimittaja Maria Paldanius Journalistissa 13.10. Lue lisää: [Journalisti.fi](#)

MTV vähensi 35 työntekijää – journalistien irtisanomiset kohdistuvat verkon tekstiutisiin. ”Toivotaan nyt, että yhtiön strategia ja toimenpiteet toimivat, ettei olla vuoden päästä taas samassa tilanteessa”, MTV:n sisällöntekijöiden luottamushenkilö **Petteri Savolainen** sanoo. Lue lisää: [Journalisti.fi](#)

Kulttuuri- ja asiayksikön vastaava päätoimittaja Johanna Törn-Mangs ei halua ennakoita, mitä Yle päättää osallistumisesta kevään Euroviisuihin.

Yle pohtii yhä Euroviisu-kantaansa

Manu Haapalainen, teksti • Vesa Moilanen/Lehtikuva, kuva

Kulttuuripomo ei halua vastata, mikä on Ylen kanta Israel-boikottiin.

Joukko suomalaisia kulttuurialan järjestöjä ja toimijoita vaatii Israelin sulkemista ulos ensi kevään Euroviisusta tai Ylen vetäytymistä kisasta, jos Israel saa osallistua. Vetoomuksen on allekirjoittanut lähes 80 alan järjestöä. Kulttuurialan ammattilaisten vetoomuksen vastaanotti Ylen kulttuuri- ja asiayksikön vastaava päätoimittaja **Johanna Törn-Mangs** torstaina 30. lokakuuta.

”Tutustumme vetoomukseen tarkemmin. Olemme välittäneet sen myös Euroopan yleisradiounionin Ebu johdolle. Se tuo meille lisänäkökulmaa. Teemme kuitenkin linjauksemme itsenäisesti”, Törn-Mangs sanoo.

Yle ei ole päättänyt, osallistuuko se ensi kevään

Euroviisuihin, Törn-Mangs sanoo. Yle muodostaa kantansa ennen Ebu yleiskokousta, joka järjestetään joulukuun alussa. Törn-Mangs ei halua ennakoita, mitä Yle päättää.

Mikä oma kantasi on?

”Johtoryhmä linjaa tästä asiasta.”

Törn-Mangs ei myöskään halua kommentoida, miten Euroviisujen ja Uuden musiikin kilpailun tuotantohenkilöstö suhtautuu viisuihin osallistumiseen.

”Meillä on sitoutunut huipputiimi, joka keskittyy tällä hetkellä tekemään UMK:ta, Suomen suurinta musiikkishow’ta. Se järjestetään joka tapauksessa”, Törn-Mangs sanoo.

”Ymmärrämme Gazaan liittyvän huolen ja humanitaarisen kriisin laajuuden. Ilmapiiri tiimissä on avoin, ja työhön liittyvistä paineista keskustellaan.” ●

Lue lisää: [Journalisti.fi](https://journalisti.fi)

YEL-SELVITYS VALMISTUU MARRASKUUSSA

Yrittäjien ja freelancereiden eläkejärjestelmän kehittämistä koskeva selvitys valmistuu marraskuun lopulla. Yrittäjät, freelancerit ja itsensätyöllistäjät ovat pitäneet nykyistä työtulon määrittelyä ongelmallisena, vaikeasti ymmärrettävänä ja epäoikeudenmukaisena.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asettama selvityshenkilö **Jukka Rantala** sai viime vuoden lopulla tehtäväkseen kartoittaa työtulomäärittelyn ongelmia ja löytää tapoja niiden ratkaisemiseksi. Rantala arvioi myös muita muutostarpeita yrittäjien eläkejärjestelmän kehittämiseksi.

YEL on yrittäjille pakollinen eläkevakuutus, joka kerryttää eläkettä vanhuuseläkeikää varten.

Manu Marttinen

LIITTO KARTOITTAÄ SÄÄSTÖKOhteita

Journalistiliitto pyrkii etsimään keinoja toimintamenojen karsimiseksi vuonna 2026. Hallitus on käsitellyt liiton taloutta syys- ja lokakuun kokouksissa sekä tällä viikolla iltakoulussa. Käsitely jatkuu myös hallituksen marraskuun kokouksessa.

Hallituksen on määrä esitellä säästökeinoja Journalistiliiton valtuustolle marras-joulukuun vaihteessa. Valtuusto päättää liiton budjetista.

Kulukuurin taustalla on liiton tulojen lasku. Tuloja ovat pienentäneet erityisesti liiton laskeva jäsenmäärä sekä osaltaan *Journalistin* ilmoitustulojen vähentyminen.

”Alijäämä on kasvanut jo pitkään, eikä liiton taloutta ja toimintaa ole riittävästi tasapainotettu suhteessa vähenevään jäsenmäärään. Vastaavasti yleinen hintojen nousu on lisännyt kustannuksia”, puheenjohtaja **Marjaana Varmavuori** sanoo.

Manu Marttinen

Lue Marjaana Varmavuoren haastattelu liiton taloudesta: [Journalisti.fi](https://journalisti.fi)

JOURNALISTI KYSYY UUDEN TYÖN ETSIMISESTÄ

Media-alan työpaikat ovat vähentyneet, ja moni jouuu etsimään töitä. Teemme aiheesta juttua. Osallistu *Journalistin* kyselyyn ja kerro meille, millaisia ajatuksia tai suunnitelmia sinulla on uuden työn löytymiseksi. Tai oletko jo löytänyt uuden alan tai

työpaikan media-alan ulkopuolelta? Kerro meille tarinasi. Lähetä vastauksesi 21. marraskuuta mennessä osoitteeseen journalisti@journalistiliitto.fi. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Kerro viestissäsi esimerkiksi, miten aloitit työn media-

alalla, miten työsi päättyi ja minne aiot suuntautua? Kerro myös, mitä ajattelet media-alasta nyt. Tarkat ohjeet ja lisätiedot löydät osoitteesta journalisti.fi/alanvaihtokysely.

Manu Marttinen

Se, mikä tapahtuu taloudessa, pysyy siellä

KUVA: MEERI UTTI

Luantaina 18. lokakuuta miljoonat amerikkalaiset osoittivat mieltään presidentti **Donald Trumpin** yhä itsevaltaisempaa toimintaa vastaan. Trump jakoi samana päivänä sosiaalisen median tilillään videon, jossa hän lentää hävittäjää kuninkaan kruunu päässään ja pudottaa ulostetta mielenosoittajien päälle.

Video kuvastaa ikävän osuvasti Yhdysvaltojen tämänhetkistä tilannetta. Valtio siirtyy nopeassa tahdissa demokratiasta kohti väkivaltaista diktatuuria.

Presidentti Trump on kehottanut armeijan kenraaleja valmistautumaan taistelemaan kotimaan kaupungeissa sisäisiä vihollisia vastaan. Kansalliskaartin joukkoja on jo sijoitettu kaupunkeihin, joita johtavat demokraatit. Maan hallinto vainoaa oikeusjutuilla ja uhkauksilla presidentin poliittisia vastustajia sekä viranomaisia, jotka ovat yrittäneet rajoittaa Trumpin toimia. Trump on jopa sanonut suoraan, ettei hänen kannattajiensa enää jatkossa tarvitse äänestää.

Kaikki tämä on kerrottu suomalaisissa uutisissa. Maailman mahtavimman valtion päämies on hyvin selvästi osoittanut pyrkivänsä muuttamaan Yhdysvallat Venäjän kaltaiseksi diktatuuriksi, jossa korruptio, väkivalta ja henkilökultti korvaavat lain ja kansanvallan.

SUOMALAISISSA UUTISISSA on kuitenkin kerrottu myös toisenlaista tarinaa – talouden tarinaa. Siinä tarinassa me suomalaiset, taitojemme, ahkeruutemme ja onnistuneen diplomatian ansiosta myymme Yhdysvaltoihin jäänmurtajia ja niihin liittyvää osaamista. Tämä on upea, yhteinen ponistus, josta jokaisen suomalaisen on syytä olla ylpeä ja kiitollinen.

Ja tässä talouden tarinassa ei ole tilaa pohdinnoille siitä, millainen maa jäänmurtajat ostava Yhdysvallat oikein on. Tai millaiseksi se on muuttumassa.

Talouden tarinoilla on journalismissa taipumusta pysyä irrallaan kaikista muista tarinoista.

Ajatellaan vaikka Venäjää ennen vuoden 2022 suurhyökkäystä Ukrainaan. Vaikka Venäjältä uutisoitiin jatkuvasti tietoja esimerkiksi presidentin vastustajien vainoamisesta, vähemmistöjen sortamisesta ja sananvapauden tukahduttamisesta, tätä ei sotkettu talouteen.

Demokratiakehitys ja ihmisoikeudet olivat uutisia, mutta eivät talouteen liittyviä uutisia. Ne kerrottiin erikseen. Kaikki kauppa Venäjän kanssa oli hieno saavutus. Itse asiassa kauppa Venäjän kanssa tuntuu edelleen olevan jonkinlaisessa suojeluksessa: ei journalismissa pidetä suurena skandaalina sitä, että Suomeen on läpi Ukrainan sodan tuotu Venäjältä valtavia määriä nikkeliä, joka täällä on jalostettu ja myyty eteenpäin. Tästä kerrotaan aina välillä, mutta siinäpä se. Kauppa jatkuu.

KUN PÄÄMINISTERI PETTERI ORPO (kok.) ja presidentti **Alexander Stubb** vierailivat Valkoisessa talossa solmimassa jäänmurtajakaupat, Suomen suurimmat tiedotusvälineet pohtivat muun muassa sitä, olivatko Orpon housut oikean mittaiset ja oikaisiko hän pukunsa takkia väärin tapaamisen aikana.

Varsin ilmeisesti suomalaisissa mediataloissa on siis resursseja käsitellä talouteen liittyviä uutisia monista eri näkökulmista. Olisi mahtavaa, jos jatkossa useampi näistä näkökulmista liittyisi demokratian toteutumiseen niissä valtioissa, joiden kanssa Suomi käy kauppaa.

Trump on muun muassa antanut ymmärtää, että voisi miehittää Tanskalle kuuluvan Grönlannin. Pitäisikö suomalainen media skandaalina sitä, jos Suomi toimittaisi muutaman vuoden päästä valmistuvan jäänmurtajan maahan, joka on juuri hyökännyt läheiseen liittolaismaahamme Tanskaan?

Ei mitenkään välttämättä.

Jäänmurtajat kuuluvat talouden tarinoihin, eikä sen mitä taloudessa tapahtuu, kuulu levitä muihin uutisosastoihin. ●

Laura Ahva, 47

- Journalistiikan professori Tampereen yliopistossa.
- Viestintätieteiden tutkimuskeskus Tarun varajohtaja ja Journalismin tutkimuksen ryhmän vetäjä.
- Työskenteli aiemmin muun muassa apulaisprofessorina, yliopistotutkijana ja postdoc-tutkijana.
- Väitteli vuonna 2011 Tampereen yliopistossa tohtoriksi aiheenaan kansalaislähtöinen journalismi.
- Harrastaa laitepilatesta, tanssia sekä soittamista Pefka- ja Radio Irma -yhtyeissä. Soittaa rumpuja, kitaraa ja laulaa.
- Asuu Nokialla. Perheeseen kuuluvat mies ja 7-vuotias poika.

Opetat koko ammattikuntaa kesätoimittajan kokemuksella, **Laura Ahva**

Tampereen yliopiston journalistiikan professori kannattaa etuliitejournalismia, koska se vetoaa rahoittajiin.

Manu Marttinen, teksti • Laura Vesa, kuva

Olet uusi Tampereen yliopiston journalistiikan professori, mutta sinulla on vähemmän alaisia kuin yliopistonlehtorilla. Tähän tulee pian muutos.

Ei taida tulla. Toki haluaisin palkata lisää ihmisiä. Yliopiston esihenkilösuhteet ovat tosiaan hyvin hämähäisiä, mutta toivon, että oppisin olemaan hyvä esihenkilö näille muutamalle alaiselleni.

Nainen oli päätoimittajana jo 1800-luvulla, mutta sinä olet ensimmäinen nainen journalistiikan professorina Tampereella. Tasa-arvo leviää väijäämättä myös yliopistolle.

Pikkuhiljaa se leviää tänne Tampereellekin. Tiedotusopin ja mediatutkimuksen professorina on ollut nainen, mutta juuri tällä nimikkeellä ei Tampereella ole ollut naisprofessoria.

Työskentelit pari vuosikymmentä sitten pätkiä sanomalehtien toimituksissa ja nyt opetat lähes koko ammattikuntaa. Kun on hyvä pokka, voi tehdä mitä huvittaa.

Kyllä tässä pokkaa vaaditaan, vaikka en ihan pelkillä kesätyönäyöillä tässä postissa ole. Onneksi opetan enemmän journalismin tutkimista kuin miten sitä tehdään.

Tampereen yliopiston toimittajaopiskelijat leimataan yhä "vihervassareiksi" 1970-luvun oppien pohjalta. Toivot, että yksikkösi nimi olisi taas "tiedotusopin laitos".

Sitä nimeä en kyllä kaipaa, mutta kaipaan laajemman yhteistyön kulttuuria, joka vallitsi aikanaan tiedotusopin laitoksella. Nyt mediatutkimus ja journalistiikka ovat enemmän erillään.

Tampereen yliopisto opettaa tekoälyn käyttöä, jotta opiskelijat ymmärtävät, kuka vei heidän tulevat työpaikkansa.

Tekoälyä on pakko koettaa ymmärtää, vaikka sen käyttö voi johtaa työmarkkinoiden muuttumiseen. Journalismi

on toisaalta niin kompleksinen asia, ettei tekoäly pysty jokaista tehtävää viemään.

Journalismi on parasta ilman etuliitteitä, mutta kannatat etuliitejournalismia, koska sitä edistävälle tutkimushankkeille saa helpommin rahoitusta.

Kyllä se näin on, ja oikein harmittaa, että tavallisella journalismilla on niin huono brändi rahoittajien näkökulmasta. Jotenkin uudet ideat vain kiteytyvät vähän liiankin helposti etuliitejournalismiksi.

Olet kehittänyt sovittelujournalismia. Jos media olisi tajunnut hyödyntää sitä maksimaalisesti, ties vaikka Lähi-idän konflikti oli jo ratkaistu.

Se olisi upeaa, mutta kansainväliset konfliktit kaipaavat järeämpää otetta kuin pelkkää journalistien parempaa ymmärrystä polarisaatiosta. Sovitteleva vuorovaikutus ja journalismi voivat silti vaikuttaa siihen, että kärjistyvät asiat.

Olit 2000-luvun taitteessa edistämässä "kansalaisjournalismia" eli ajamassa kansan ääntä mediaan. Nyt tekisit mitä vain, että saisit kansan äänen hiljemmalle.

Kansalaisjournalismin piti olla kansalaisista lähtöisin olevaa journalismia. Sitten tuli netti ja kansa sai oman kanavan, mutta kansalainen ole edelleenkaan tasapainoisesti mukana journalismissa. Älämölö välillä rasittaa.

Olet niin akateeminen, että jopa yhtyeesi nimi Pefka (The People Formerly Known As The Audience) on lainattu tunnetusta mediatutkimuksesta.

Tämä on sataprosenttisesti totta! Yhtyeemme on yltiöakateeminen, ja nimi kuvaa meitä, koska osa meistä astui ensimmäistä kertaa yleisön roolista soittajiksi. ●

Kaleva Median Juha Laakkonen ja Keski-suomalaisen Vesa-Pekka Kangaskorpi haluavat pitää suomalaisen median suomalaisessa omistuksessa. Pelkkä maakuntahenki siihen ei riitä. ➡

Manu Haapalainen, teksti • Ninni Kairisalo, kuvitus

Moro Heikki!” ”Timppa, miten menee?” ”Pena, kerro vaimolle terveisiä!”

Kaleva Median toimitusjohtaja **Juha Laakkonen** selvästi tuntee puoli Oulua. Loputkin oululaiset näyttävät vähintään tunnistavan hänet, kun mutkaton toimitusjohtaja astelee

Journalistin haastattelun jälkeen lounasravintola-konditoria Puistolaan Oulun keskustassa.

Journalisti on Oulussa, koska haluamme tietää, miksi mediataloja edelleen halutaan omistaa. Media-alan auringonlaskusta on vitsailtu synkkään sävyyn jo vuosikymmenten ajan. Miksi tämä ala, miksi ei joku muu?

Kaleva Median uudessa toimitalossa ydinkeskustan Kirkkokadulla alaiset tervehtivät rennosti ja vitsailevat päälle. Laakkonen esittelee uudet toimitilat aidon tuntuista intoa pursuten. Ne ovat muutaman vuoden takaista, harha-askeleeksi osoittautunutta pääkonttoria suppeammat.

”Keskustassa on hyvä olla. Journalismin täytyy olla siellä, missä tapahtuu.”

Laakkonen on lähtöisin Oulaisista, reilun tunnin ajomatkan päästä Oulusta. Hän sanoo asettuneensa perheineen Ouluun pysyvästi. Kaupunki kasvaa ja kansainvälistyy teknologiafirmojen mukana, mutta toimitusjohtaja pohisee yhtä innoissaan ensi vuoden mukanaan tuomasta kulttuuritoiminnan moninaisuudesta: Oulu on vuoden 2026 ajan Euroopan kulttuuripääkaupunki.

SYYSKUUSSA FREELANCETOIMITTAJA Arttu Seppänen luki mediataloille ja niiden johtajille madonluput *Journalistiin* kirjoittamassaan kolumnissa. Seppäsen mukaan omistajat ovat itse osinkoja pumpatessaan kurjistaneet lehensä niin pieniksi ja mitättömiksi, ettei ole ihmeäkään, ettei lukijoita enää kiinnosta.

Seppäsen teksti sai kimmokkeensa toimittaja ja tietokirjailija **Elina Grundströmin** kirjasta *Tehtävä Keski-Suomessa*. Se kertoo **Vesa-Pekka Kangaskorven** ja Keski-suomalaisen noususta. Kirjan teesit ovat silti yleistettävissä muuallekin – osin myös Kaleva Mediaan. *Kalevan* printtilehti ei enää ilmesty sunnuntaisin, ja toimituksesta vähennettiin väkeä viimeksi vuonna 2023. Yhtiön omistama *Lapin Kansa* ilmestyy printtinä enää kolmena päivänä viikossa.

Laakkonen tuli Kaleva Mediaan vuonna 2017. Hän myöntää, että kahdeksassa vuodessa muutos on ollut valtava, mutta yhtiö on pärjännyt. Koronakriisi muutti työn tekemisen tavat, ja geopoliittinen tilanne on heilauttanut mediakentänkin eri asentoon kuin useimmat olisivat viime vuosikymmenellä ennustaneet.

”Mutta *Kaleva* on selvinnyt kahdesta maailmansodastakin”, Laakkonen sanoo.

Teknologinen kehitys on ollut nopeaa. Se ei Laakkosen mielestä muuta ihmisen sitoutumista elinympäristöön. Ihmiset haluavat yhä tietää, mitä heidän elinympäristössään tapahtuu.

Laakkonen omistaa Kaleva Mediasta pienen siivun, ”sen verran, että tietää, ettei sitä kannata haaskata”.

Hänen mukaansa pienikin omistusosuus antaa omanlaistaan näkökulmaa ja ymmärrystä siitä, mikä yhtiön arvo on.

Hän kuvailee suhdettaan yhtiön hallitukseen mutkatomaksi, muun muassa näin:

”Minut on palkattu tähän, jotta toisin lisäarvoa omistajille ja turvaisin journalismin tekemistä jatkossakin.”

Ja näin:

”Toimitusjohtajan työ on vähän niin kuin jääkiekkovalmentajan. Hallitus nimittää toimitusjohtajan ja hallitus erottaa toimitusjohtajan. Minut se on tähän mennessä nimittänyt.”

KALEVA MEDIAN KRUUNUNJALOKIVEN *Kalevan* perusti asianajaja ja toimittaja **Juho Raappana** vuonna 1899 edistämään ”hellimpänä huolenaan” Oulun läänin henkistä ja aineellista vaurastumista.

Siitä Kaleva Media kantaa huolta edelleen. Sen kotisivuilla runoillaan ”pohjoisen henkisen ja taloudellisen vireyden edistämisestä”, ja siitä, miten yhtiön toiminnan lähtökohtia ovat totuus ja *rakkaus*.

”Me puhutamme ihmisiä positiivisessa ja negatiivisessa”, Laakkonen aloittaa.

Kaleva Media on esimerkiksi kulttuuripääkaupunkivuoden pääyhteistyökumppani, ja se on antanut julkaisualustansa hankkeen käyttöön tulevan vuoden ajaksi.

”Se on sitä arvopohjaa, taloudellisen ja henkisen hyvinvoinnin tukemista. Meidän kauttamme he tavoittavat 800000 lukijaamme. Haluamme, että kulttuuripääkaupunki onnistuu ja täällä menee hyvin. Totta kai elinvoimainen seutu on mediayhtiölle hyvä asia”, Laakkonen sanoo.

Kaleva Median omistus jakautuu laajalle. Osakkeista yli 90 prosenttia on yksityisten ihmisten omistuksessa. Omistajia on noin 280.

Laakkonen pitää omistajajoukkoa vakaana. He ja yhtiön hallitus haluavat Kaleva Median pelaavan pitkää peliä pikavoittojen hamstraamisen sijaan. Journalismin omistaminen on enemmän kuin omistamista.

Tärkeimmät omistajat hengittävät *Kalevan* brändiä, perhearvoja ja journalismia, Laakkonen sanoo. Esimerkiksi Kaleva Median hallituksessa istuvan **Kalle Korkeakiven** isä ja isoisä ovat johtaneet yhtiötä yhteensä 72 vuotta.

”Omistajien viesti on, että haluamme tehdä laadukasta journalismia myös 50 vuoden päästä. Kaikki mitä tehdään, tehdään siksi, että journalismia pystytään tekemään vielä pitkään.”

Laakkonen siirtyi Kaleva Mediaan it-firmasta, ilman kokemusta journalismista. Nyt hän melkein liikuttuu kuvaillessaan journalismibisneksen erityislaatuista.

”Olen itsekin oppinut arvostamaan, kuinka raskasta ja arvokasta työtä journalismi on”, hän sanoo.

”Ei ole aina hauskaa kirjoittaa vakavista asioista tai olla maalitettavana. Arvostan journalisteja todella.”

Mediabisneksen ero muuhun yritystoimintaan on kirkas, Laakkonen sanoo. Se näkyy selvimmin alueen yrittäjien kanssa toimiessa. Laakkonen kertoo saavansa yhteydenottoja, joissa oletetaan, että toimitusjohtaja tai omistaja voi määrätä, mitä lehdissä kirjoitetaan.

”Emmehän me tällä alalla omistajina mene koskaan puuttumaan sisältöihin. Meillä on päätoimittajat ja toimitukset sitä varten. Sitten kysytään, että miksi te kirjoitate negatiivisista asioista. Mutta kun se on journalismin tehtävä!” Laakkonen huudahtaa.

”Vaikuttamisyritykset ovat kyllä minun aikamani vähentyneet. Mitä suurempi yritys, sen paremmin nämä asiat ymmärretään.”

Laakkonen on myös Oulun kauppakamarin johtaja. Hänen mielestään läheiset siteet koko kaupungin liike-elämään eivät altista vaikuttamisyrityksille, vaan vaikutus on toisensuuntainen.

Emme ole koskaan maksimoineet osingonjakoa, vaan maksaneet sen verran, että pitkäjänteiseen kehitykseen jää varaa.

Juha Laakkonen, Kaleva Median toimitusjohtaja

"Olen oppinut esimerkiksi *Journalistin ohjeilla* perusteamaan liike-elämälle sen, miksi teemme niin kuin teemme."

KALEVA MEDIA ON PYSYNYT KANNATTAVANA ja haalinut itselleen lisää omistuksia, viimeksi keväällä *Ilkka-Pohjalaisen*. Laakkosen mukaan yhtiön tavoitteena on perustaa uusi, valtakunnallinen digitaalinen mediabrändi. Hän ei kuitenkaan osaa vielä kertoa, millainen se olisi.

"Olemme ostaneet paikallislehtiä, mutta myös pitäneet ne hengissä ihan yksittäisiä nimikkeiden yhdistämisinä lukuun ottamatta", Laakkonen sanoo.

Yksi syy ostohalukkuuteen lienee, että Kaleva Media on ollut 2020-luvun ajan vahvasti voitollinen, vuonna 2024 voittoa tuli 5,8 miljoonaa euroa.

"Tällä työmäärällä olisi monella muulla alalla kasvettu hillittömästi", Laakkonen sanoo.

"Tuntuu, että me taas poljemme aina samassa kokoluokassa. Tietyllä tavalla se ärsyttää."

Vaikka Kaleva Media tai Keskisuomalainen hoitaisivat omistukseensa hankkimiaan lehtiä kuinka hellästi, omistamisen keskittymiseen liittyy myös vaaroja, Juha Laakkonen sanoo. Hän nimeää uhaksi omistuksen karikaamisen ruotsalaisille ja norjalaisille mediajäteille.

"Tarkoitin tilannetta, jossa meillä ei olisi suomalaisia mediayhtiöitä. Jos omistus on jossain muualla, niin tussi on siellä", Laakkonen sanoo.

Päätökset tehdään siellä, missä allekirjoitusvalta on.

"Toivon, että meillä säilyy suomalaisomisteisia mediayhtiöitä. Tietty itsenäisyys siinä muuten häviää, ja se on vaaraksi demokratiallemme."

Myös suomalainen omistaja osaa kuitenkin irtisanoa hyvinäkin aikoina. Kaleva Media kävi journalistejä koskevat muutosneuvottelut viimeksi vuonna 2023. Haastatteluhetkellä käynnissä olivat yritys- ja kuluttajatoimintoja koskevat neuvottelut. Ne johtivat lopulta 22 henkilön vähennyksiin.

Laakkonen sanoo vihaavansa saneeraamista. Se jättää ihmisiin jäljen pitkäksi aikaa. Silti toiminnan täytyy olla kannattavaa yhtiön tulevaisuuden turvaamiseksi, ja omistajat haluavat osinkonsa.

Miten ihmeessä ristiriita tämän halun ja pitkäaikaisen journalismin turvaamisen välillä sovitetään?

"Se on mielenkiintoinen kysymys", Laakkonen sanoo.

"Emme ole koskaan maksimoineet osingonjakoa, vaan maksaneet sen verran, että pitkäjänteiseen kehitykseen jää varaa. Se on arvopohjassamme paljon tärkeämpää."

VESA-PEKKA KANGASKORPI ON Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja ja suurin osakkeenomistaja. Yhtiö on hänen elämäntyönsä.

Viime aikoina Kangaskorpi on lukenut muun muassa *Journalistia*.

Hän ottaa Arttu Seppäsen kolumnin oma-aloitteisesti puheeksi haastattelun aikana, ja haluaa monessa kohdassa kumota siinä esitettyjä näkemyksiä.

Kangaskorven mukaan ei esimerkiksi pidä paikkaansa, että hän olisi vain bisnesmies, jota ei journalismi kiinnosta. Hän on nuorena itse asiassa haaveillut toimittajan ammatista.

Toimituksiin ja päätoimittajiin hän ei omien sanojensa mukaan yritä vaikuttaa, vaikka *Keskisuomalaisen Pekka Mervolan* kanssa on kiistelty monet kerrat. Keskisuomalainen ei Kangaskorven mu-

kaan myöskään jaa osinkoja mitenkään poikkeuksellisen paljoa, pikemminkin päinvastoin, eikä toimitusten resursseja näin ollen ole kurjistettu omistajien vaurastuttamiseksi.

”Osinkojen summa on ollut 5–10 prosenttia palkkakuluista. Monella firmalla luku on aika paljon isompi”, Kangaskorpi sanoo.

”Pakko omistajille on jotakin osinkoa maksaa. Nuoremmalle polvelle ei riitä pelkkä omistamisen ilo ja maakuntahenki.”

Seppäsen kolumnin mukaan maakuntamedia on kurjistanut itsensä tuhon tielle.

”Siinä aliarvoitiin meidän kyvykkyttämme ja älykkyttämme. En maalaisi tulevaisuudesta noin synkkää kuvaa”, Kangaskorpi sanoo.

JOURNALISTI PYYSI tätä juttua varten haastattelua monilta mediajohtajilta ja -omistajilta, muun muassa *Turun Sanomien Ketosilta* ja Sanoman *Antti Herliniltä*. He eivät haastattelua antaneet.

Kangaskorpi sen sijaan ei ole koskaan kaihtanut julkisuutta. Viime aikoina sitä on ollut erityisen paljon Grundströmin kirjan takia.

Jos se ei ole tullut Kangaskorven suorapuheisia haastatteluja ja korostetun oikeistolaisia X-julkaisuja seurataksa selväksi, viimeistään kirjaa lukiessa ilmenee, että Kangaskorpi johtaa Keskisuomalaista paljolti omalla persoonallaan. Monella tapaa hän on Keskisuomalainen Oyj.

Kangaskorpi vastaa puhelimeen aina ja kaikille, yhtä lailla bisneskumppaneille, *Journalistille* kuin paikallislehden jakeluongelmasta valittaville tilaajille. Hän miettii yhtiön strategiaa niin *Keskisuomalaisen*, paikallislehtien kuin ulkomainnankin suhteen.

”On se koko ajan vaikeampaa, kun toimitoja on tullut lisää. Mutta omistaminen tuo työhön oman motivaationsa, se on parasta tulospalkkausta. Enemmän aikaa saisi olla, että ehtisi perehtyä kaikkeen”, Kangaskorpi sanoo.

”Tärkeintä tässä työssä on siltikin verkostoitua ja rekrytoida konserniin oikeat, luotettavat avainhenkilöt.”

Töitä Keskisuomalaisen kasvun eteen onkin tullut tehtyä, myös illat ja viikonloput. Kangaskorpi sanoo oppineensa uutta itsestään ja valitsemastaan elämäntavasta kirjaprosessin aikana, intiimejä ja hankaliakin asioita.

”Olin voinut olla enemmän perheen ja lasten kanssa. Olen ollut pitkiä pätkiä poissa, palannut illalla myöhään ja lähtenyt aikaisin aamulla johonkin palaveriin Kuopioon. Olin niin innostunut siitä hommasta.”

Mediakonsernin johtaminen ja sen omistaminen on pakostakin stressaavaa työtä, joka vie aikaa kaikenlaiselta mukavalta ja tärkeältä. Mikä on saanut Kangaskorven valitsemaan juuri tällaisen elämän? Rahako?

Ura Keskisuomalaisessa on kerryttänyt sievoisen omaisuuden, mutta raha ei ole mikään motivaatio, Kangaskorpi itse sanoo.

Sananvapauden edistäminen, maakuntahenki, alueen omata median oleminen, Kangaskorpi luettelee syitä uurastamiselleen.

”Mediatolossa me olemme hyvän puolella. Se on erilaista kuin jonkin tehtaan johtajana oleminen.”

KANGASKORPI SANOO SAAVANSA JONKIN verran palautetta siitä, että *Keskisuomalainen* on hänen äänitorvensa.

Pakko omistajille on jotakin osinkoa maksaa. Nuoremmalle polvelle ei riitä pelkkä omistamisen ilo ja maakuntahenki.

Vesa-Pekka Kangaskorpi, Keskisuomalaisen omistaja ja toimitusjohtaja

”Kangaskorven lehti ja sitä ja tätä. Olemme olleet Mervolan kanssa sen verran monesti julkisesti eri mieltä, että tyhmempikin huomaa sen palomuurin.”

Kangaskorpi väittää kiven kovaan, ettei koskaan puutu toimitusten tekemiseen. Alkuvuoden 2025 esimerkki Kaakon lehtien yhteisestä, **Petteri Orpon** (kok.) hallitusta kritisoineesta pääkirjoituksesta kertoo osaltaan toista. Kangaskorpi sanoo Grundströmin kirjassa, ettei pääkirjoitus edusta ”konsernin kantaa” ja miettii, että on ”omistajan tehtävä miettiä, nauttivatko ne päätoimittajat luottamusta”.

”Tässä oli kyse vain siitä, että vierastan ajatusta lehtien yhteisestä pääkirjoituksesta”, Kangaskorpi sanoo nyt.

”Siitä siinä oli kysymys. Se ei edistä moniäänisyyttä.”

Jos omistajana ja toimitusjohtajana puutut tähän tyyliin julkisesti pääkirjoituksiin, ajatteletko tosiaan, että päätoimittajat eivät kokisi sitä painostamiseksi?

”Toivon, että eivät”, Kangaskorpi sanoo hetken mietittyään.

Kangaskorpi sanoo olevansa maakuntalehdistön ja sitä kautta Keskisuomalaisen tulevaisuudesta positiivisella mielellä. Omistuksen keskittyminen ei lehtiä ainakaan tuhoa, hän sanoo. Keskisuomalainen on 2000-luvun kuluessa ostanut lukuisan määrän pieniä paikallislehtiä – ja lähes kaikki niistä ovat yhä hengissä, Kangaskorpi sanoo.

”Pienemmän omistamina eivät välttämättä olisi.”

Grundström spekuloi kirjassaan sillä, onko Keskisuomalainen myynnissä. Jos olisi, mahdollinen ostaja olisi todennäköisesti muualta kuin Suomesta.

Kangaskorpi kiistää myyntiaikeet.

”Ei, jos vaan saamme toiminnan pysymään kannattavana ja omistajat pysymään tyytyväisenä”, hän sanoo.

Ei sellaista ole tarvinnut konkreettisesti koskaan miettiä. Kieltämättä Bonnierit ja Schibstedit ovat viime aikoina osoittaneet uutta kiinnostusta suomalaiseen mediaan. Kuusi tai seitsemän vuotta sitten en olisi selasta uskonut.”

Jos omistus karkaisi ulkomaille, lehtien määrä saataisi hyvinkin supistua, Kangaskorpi myöntää.

”Vaikka toisaalta onhan Bonnier *Vasabladetinkin* pitänyt. Nimikkeiden kannattavuus on oleellista.” ●

Schibstedin toimitusjohtaja: "Näemme MTV:n ovena Suomen markkinoille"

Sekä Kaleva Median **Juha Laakkonen** että Keski-suomalaisen **Vesa-Pekka Kangaskorpi** pitävät mediatalojen mahdollista siirtymistä ulkomaiseen omistukseen huolestuttavana kehityksenä.

Tänä vuonna norjalainen Schibsted osti MTV:n ruotsalaiselta Telialta. Alan reaktio uutiseen oli varovaisen myönteinen.

MTV:n omistajaksi vuonna 2018 tullut Telia ei saanut yhtiötä kannattavaksi, päinvastoin. MTV:n talousluvut ovat olleet rumia jo pitkään ja muutosneuvottelut ovat seuranneet yhtiössä toisiaan. Viimeksi vuonna 2024 liiketoiminnan tappio oli 13,5 miljoonaa euroa.

Uusi omistaja ei taannut työpaikkoja. Lokakuussa MTV ilmoitti 35 työntekijän vähentämisestä.

Säätiöomisteinen Schibsted tunnetaan pitkäjänteisestä omistajuudestaan. Toimitusjohtaja **Siv Juvik Tveitnes** on korostanut haastatteluissa suorastaan hartaaseen sävyyn journalismin merkitystä toimivalle demokratialle. Toisaalta täkäläisissä analyyseissä pohdittiin, kiinnostaako MTV norjalaisia lopulta juurikaan – olihan kaupan pääostos Ruotsin suurin kaupallinen tv-kanava TV4.

Tveitnesin mukaan Schibsted osti suomalaisen, tappiollisen tv-kanavan, koska se haluaa olla Pohjoismaiden johtava mediayritys.

"Haluamme olla täyden palvelun mediatalo, joka toimittaa niin uutisia, viihdettä kuin urheilua. Skaalautuminen useampaan maahan on ainoa ratkaisu median vaikeisiin aikoihin", Tveitnes sanoo *Journalistille*.

Hän tarkoittaa skaalautumisella esimerkiksi suoratoistosisältöjen helppoa jakelua sekä TV4:n että MTV:n kanavien kautta.

Tveitnes kuvailee sekä TV4:ää että MTV:tä rakastetuiksi ja arvostetuiksi brändeiksi. Hänen mukaansa suuri omistaja luo niille mahdollisimman turvatuksen jatkoon.

"Me kilpailemme ihmisten ajasta ja rahasta globaalien alustatalouden kanssa. Isolla pohjoismaisella yhtiöllä on parhaat mahdollisuudet kilpailla mainostuloista striimausjättejä vastaan", Tveitnes sanoo.

"Omistuksen keskittyminen on jatkunut jokaisessa pohjoismaassa jo pitkään. Minusta nyt on aika vahvalle yhteispohjoismaiselle omistajuudelle."

Tveitnes sanoo ymmärtävänsä hyvin huolen mediaomistuksen valumisesta ulkomaille. Norjalainen omistaja ei kuitenkaan ole hirveän kaukana. Pohjoismaissa on yhteinen ymmärrys demokratiasta ja journalismista. Tarvitaan omistaja, jolla on kykyä investointeihin ja samaan aikaan ymmär-

rys kansallisista kulttuureista.

"Me annamme MTV:n olla yhtä suomalainen kuin se on aina ollut. Sehän heidän vahvuutensa on."

Schibsted Median omistaa Tinius Trust -säätiö. Tveitnes korostaa, että säätiö ei ole kaupallinen toimija. Se on omistanut Schibsted-konsernia jo pitkään. Sillä on rahaa, osaamista ja kykyä pitkäjänteiseen ajatteluun.

"Säätiö korostaa kyllä, että mediayritys on itsenäinen vain, jos se pystyy maksamaan laskunsa. Tuotteiden pitää olla kannattavia, mutta asiaa tarkastellaan pitkäjänteisesti", Tveitnes sanoo.

Suomen mediamarkkinan Tveitnes myöntää erityisen vaikeaksi.

"Taloustilanteenne on huonompi kuin Ruotsin tai Norjan. Digisiirtymä laahaa Suomessa edelleen muita Pohjoismaita jäljessä, ja lisäksi väestö on pienempi."

Tveitnes vakuuttaa uskovansa MTV:n nykyiseen strategiaan ja johtoon lujasti, mikä on MTV:n viime vuosien talouslukujen valossa melko yllättävää.

Tveitnes korostaa, että yhtiön kääntäminen voitolliseksi on MTV:n johdon asia, ei omistajan.

Hän ei kuitenkaan suostu antamaan tarkkaa aikarajaa sille, kuinka nopeasti omistaja toivoo johdon onnistuvan tässä tavoitteessa.

"On kaikkein tärkeintä, että MTV lakkaa tekemästä tappiota", hän toteaa.

Tveitnes tyrmää ajatuksen siitä, että MTV olisi Schibsted Medialle vain TV4:n kylkiäinen.

"Me todella haluamme kasvaa Suomessa. Näemme MTV:n Schibsted Medialle ovena suomalaiseen mediamarkkinaan."

Tarkoittaako se, että suunnittelette ostavanne muitakin suomalaisia mediataloja?

"No, Suomi on meille uusi markkina, mutta suhtaudumme asiaan uteliaasti ja kiinnostuneesti."

Lokakuun muutosneuvottelujen vuoksi Schibsted Median aika MTV:n omistajana ei alkanut parhaalla mahdollisella tavalla. Pettymystä uuteen omistajaan on jo ilmassa.

"Tällainen on aina surullista, mutta MTV olisi varmasti joutunut tekemään nämä ratkaisut riippumatta siitä, kenen omistuksessa se on", Tveitnes sanoo.

"Luotamme siihen, että MTV:n johto tietää mitä tekee, ja tuemme heitä täysin."

Manu Haapalainen

Bauer Medialla kymmenkunta työharjoittelijaa tekee täyttä työpäivää lounaspalkalla

Nina Erho, teksti • Tuomas Kärkkäinen, kuvitus

Se vaikutti unelmapaikalta, jossa pääset tekemään töitä Suomen tunnetuimpien radioäänien ja julkkisten kanssa ja hienoihin tapahtumiin. Kuvaa vahvistaa somessa moni siellä työskentelevä, ja uskon, että heille se voi ollakin paras työpaikka ikinä. Mutta harkkarina oli fiilis, että olen ulkopuolella enkä tule ikinä pää-

semään sisään.”

Näin kertoo radiotalo Bauer Mediassa työharjoittelussa ollut opiskelija. *Journalisti* haastatteli useita opiskelijoita heidän kokemuksistaan työharjoitteluista yhtiössä. Opiskelijat kertoivat monista työilmapiiriin ja harjoittelukäytäntöihin liittyvistä epäkohdista.

Yksi niistä oli nokkimisjärjestys, jossa

radiokanavien juontajat ovat ”muita ylemmää kastia”.

”Osa heistä kieltäytyi esimerkiksi opettelemasta harjoittelijoiden nimiä, koska ei pitänyt niitä relevantteina eikä tervehtinyt meitä vastaan tullessa”, eräs opiskelija sanoo.

Juontajien valta-asema näkyi myös työpaikan juhlissa. Niissä nuori nainen saattoi

joutua vanhemman miesjuontajan häirinnän kohteeksi. Yksi *Journalistin* haastateltavista koki tällaista.

”Hän alkoi toistaa minulle, että olen tosi seksikäs. Se tuntui oudolta, koska hän oli keski-ikäinen ja hänellä oli puoliso ja minä olin parikymppinen harjoittelija. En saanut sanottua, että tajuatko, että toi on väärin, olin siinä vaan vähän jäätyneenä.”

Opiskelija kertoi tapauksesta Bauerin hr-osastolle. Hän ei uskaltanut selvittää kokemaansa kasvokkain häntä häirinneen henkilön kanssa, vaan ehdotti, että yhtiö tekisi juhlatilanteissa turvallisen tilan periaatteidensa toteutumiseksi enemmän, esimerkiksi nimeäisi häirintäyhdyshenkilön.

”He sanoivat ottavansa opikseen ja parantavansa asioita, mutta ei kukaan ikinä palannut asiaan.”

Haastateltavat esiintyvät jutussa nimetöminä, koska pelkäävät epäkohdista puhumisen vaikeuttavan työllistymistään jatkossa. Haastateltavien nimet ovat toimituksen tiedossa.

JOURNALISTIN HAASTATTELEMIEN opiskelijoiden työharjoittelut kestivät useita kuukausia, ja he tekivät niiden aikana täysiä työpäiviä. Bauer ei maksanut työstä muuta palkkaa kuin päivittäisen lounaan.

Opiskelijoiden tehtäviin kuului muun muassa äänitiedostojen ja videoiden editointia, radiokanavien sosiaalisen median sisältöjen suunnittelua ja toteutusta, vuorovaikutusta someseuraajien kanssa, musiikin käyttöön liittyviä tehtäviä, ohjelmien ajastamista sekä juontajien spiikkien suunnittelemista. Jotkut pääsivät hetkeksi ääneen myös radiokanavilla.

Varsinaisten työtehtävien lisäksi monien harjoittelijoiden piti perehdyttää seuraajansa. Asetelma aiheutti joidenkin opiskelijoiden välille ristiriitoja, koska kokeemmalla harjoittelijalla ei ollut virallista esihenkilöasemaa.

Esihenkilöt eivät puuttuneet ristiriitoihin, vaikka heille kerrottiin niistä.

Virallisesti opiskelijoilla oli Bauerilla

vakituisesti työskentelevät harjoitteluohjaajat, mutta osa näistä ei juuri perehdyttänyt opiskelijoita työtehtäviin tai ohjannut heitä niissä. Opiskelijoille muodostui välillä monen päällekkäisen deadlineen työruuhkia.

”Bauer Medialla heitettiin oikeastaan heti syviin vesiin, että tee jotain ja opettele itse uimaan”, yksi opiskelijoista sanoo.

OPISKELIJOIDEN MUKAAN monille heidän hoitamilleen tehtäville ei olisi riittänyt Bauerin palkatusta henkilökunnasta tekijöitä, vaan niistä huolehtivat aina harjoittelijat. Tyypillisesti talon radiokanavilla ja muilla osastoilla on kerrallaan kymmenkunta harjoittelijaa. Talo ei pyörisi ilman harkkareita, opiskelijat sanovat.

Harjoittelunsa hyviksi puoliksi opiskelijat nimeävät käytännön kokemuksen monenlaisista tehtävistä. Eräs opiskelija sanoo, että kokemukset Bauerilla myös ”kovetivat selkärankaa” ja opettivat pitämään paremmin puolensa.

”Bauer Medialla puristetaan sinusta kaikki irti työtehtävissä ja kaikessa tekemisessä. Tavallaan olen tyytyväinen, että menin sinne, mutta kyllä heidän pitäisi jatkossa ottaa enemmän vastuuta harjoittelusta.”

BAUERILLA ON TYÖHARJOITTELIJOITA monesta eri oppilaitoksesta. Osa opiskelijoista suostuu palkattomaan harjoitteluun siksi, että he uskovat sen johtavan työhön inspiroivan oloisessa talossa. Monelle kävi kuitenkin pian selväksi, ettei jatkoa ollut harjoittelun jälkeen tulossa.

Osa opiskelijoista suostuu palkattomaan harjoitteluun siksi, että opintoihin kuuluva harjoittelu on pakko saada tehtyä.

”Bauerilla luotetaan siihen, että etenkin Laajasalon opistosta saa aina uusia harkkareita. Laajasalolaiset tarvitsevat harkan, ja talo on aina vähän nojannut siihen, että harkkareita saa. Ei heidän sitten tarvitse mitään kenellekään maksaa”, eräs opiskelija sanoo. ●

Lue lisää: [Journalisti.fi](https://journalisti.fi)

Toimitusjohtaja Sami Tenkanen: Taloudelliset syyt eivät ohjaa päätöstämme tarjota opiskelijoille harjoittelupaikkoja

Bauerin toimitusjohtaja **Sami Tenkanen** suostui vastaamaan *Journalistin* kysymyksiin epäkohdista yhtiön harjoittelukäytännöistä ja työilmapiirissä ainoastaan sähköpostitse.

Hänen mukaansa palkattomat harjoittelut ovat ”osa opiskelua ja mahdollisuus tutustua käytännön työelämään”, ja Bauerin harjoittelijat ovat pääosin erittäin tyytyväisiä harjoitteluunsa.

Jokaiselle harjoittelijalle nimetään ohjaajaksi vakituinen työntekijä ja tämä myös vastaa perehdytyksestä, Tenkanen kirjoittaa.

”Mutta joissakin tapauksissa harjoittelijoiden keskinäinen tutorointi on luontevaa.”

Kymmenkunta samanaikaista harjoittelijaa tekee ison määrän työtä. Tenkanen mukaan yhtiö ei kuitenkaan korvaa harjoittelijoilla varsinaista työvoimaansa, eivätkä taloudelliset syyt ohjaa sen päätöstä tarjota opiskelijoille harjoittelupaikkoja.

Kysymyksiin vakituisten työntekijöiden vähätelevästä ja häiritsevästä käytöksestä opiskelijoita kohtaan Tenkanen vastaa, ettei Bauer Media hyväksy minkäänlaista häirintää ketään kohtaan.

”Mikäli tällaista tietoomme tulee, reagoidaan tilanteisiin välittömästi”, hän kirjoittaa.

Nina Erho

Suomen elokuvasäätiön johtajan Lasse Saarisen mukaan elokuva-alan saama tukirahoitus on helppo leikkauskohde, koska se on kirjattu ministeriön tilastoissa yritystueksi.

Elokuva-ala yrittää saada elokuvatuet pysyviksi

Jaana Kivi, teksti • Outi Neuvonen, kuva

Elokuva-alan valtasi syyskuussa paniikki, kun hallituksen budjettiriihen leikkauslista julkaistiin. **Petteri Orpon** (kok.) hallitus suunnitteli 7,8 miljoonan euron leikkausta kulttuurialan

saamaan tukeen. Muutamien viikkojen aikana alan järjestöt ajoivat tietoisuutta elokuvakulttuurin merkityksestä läpi politiikkaan ja mediaan voimalla.

Lokakuun alussa tiede- ja kulttuuriministeri **Mari-Leena Talvitie** (kok.) kertoi hallituksen peruvan elokuva-alan kannalta kohtalokkaat leikkaukset. Alan sisälle jäi kuitenkin epäselvyyttä, tekevätkö alan järjestöt riittävän systemaattista lobbausta, jolla olisi pitkäkestoista vaikutusta.

”Aina voi tehdä paremmin. Alalta tuleva kritiikki johtuu siitä ymmärrettävästä syystä, että emme voi jatkuvasti raportoida ulospäin, keitä milloinkin tapaamme. Alalla on vakaa usko siihen, että SES ei tee tarpeeksi”, vastaa Suomen elokuväsäätiön johtaja **Lasse Saarinen**.

ELOKUVATUKIEN JAKAMISEN lisäksi Suomen elokuväsäätiön tehtävänä on edistää kotimaista elokuva-alaa. SES on itsenäinen säätiö, jonka toimintaa ohjaa lainsäädäntö. 7,8 miljoonan euron leikkaus olisi kohdistunut pääasiassa elokuväsäätiön jakamaan tukeen. Saarisen mukaan ehdotus tuli täytenä yllätyksenä. Hallitus oli keväällä kertaalleen luvannut, ettei kulttuurista enää leikata.

Yllätysehdotus kiihdytti akuuttia lobbaustyötä. Saarinen myöntää, että SES joutui toimimaan kiireessä.

”Käytössä olivat ne argumentit, jotka nopeasti selittivät tilanteen ja leikkausten vaikutukset. Pitkäkestoiseen vaikutustyöhön meillä on lobbausstrategia, joka määrittää, mitä tahoja milloinkin tapaamme. Toteutamme sitä suunnitelmallisesti, vaikka varmasti liian vähän. Se perustuu tietoisuuden lisäämiseen valtion kulttuurimäärärahan aikaansaannoksista.”

Käytännössä SES tapaa merkittäviä poliitikkoja, parlamenttiryhmiä sekä ministereitä ja avustajia eri tilaisuuksissa. Tapaamisissa säätiö kertoo toiminnastaan ja siitä, mikä alan rahoitustilanne on suhteessa muihin Pohjoismaihin.

Saarinen täsmentää, että julkista rahaa käyttävänä säätiönä SES ei voi hyödyntää maksettuja lobbareita, kuten esimerkiksi Virossa on tehty.

”Meillä on 27 ihmistä tekemässä lakisääteisiä työtehtäviä. Muissa Pohjoismaissa samoja töitä tekee noin 70–100 ihmistä. Heillä riittää aivan eri tavalla resursseja miettiä lobbausta ja harjoittaa sitä. Tietenkin se näkyy lopulta siinä, kuinka hyvin näissä maissa rahoitetaan elokuva-alaa.”

”Nämä eivät ole sellaisia yritystukia, joita TEM:n kuuluu tilastoida.

Lasse Saarinen, Suomen elokuväsäätiön johtaja

TASA-ARVOA EDISTÄVÄN Women in Film & Television Finland -yhdistyksen puheenjohtaja **Elina Knihtilä** kiteyttää, että vaikutustyö ja edunvalvonta ovat asioita, joihin on tosissaan keskityttävä.

Alan pitää pohtia, miten vaikutustyötä voitaisiin tehostaa, vaikka resurssit ovat pienet.

”Vaikka nyt järjestäydyimme hyvin ja saimme esitettyä nämä leikkaukset, meidän on saatava vaikutustyön päämäärä siihen, että lisäämme tietoisuutta elokuvakulttuurin merkityksestä ja saamme nostettua tuet muiden Pohjoismaiden tasolle. Nyt näitä tukia tapaturmanomaisesti tulkittiin yritystuiksi, ja tämä kertoo siitä, että tietämättömyyttä on”, Knihtilä sanoo.

Valtiovarainministeriö (VM) ja elokuva-alan toimijat olivat leikkauskeskustelussa erimielisiä siitä, ovatko elokuva-alan tuet yritystukia vai eivät. SES on vuodesta 2021 lakisääteisesti raportoinut jakamansa tuet yritystukina työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) yritystukirekisteriin. Tulkinnaallisesti kyseessä on yritystuki, vaikka käytännössä SES:n jakama tuotantotuki on yhden projektin alijäämän kattamista.

”Tappelimme asiasta aikoinaan TEM:n kanssa, että nämä eivät ole sel-

laisia yritystukia, joita TEM:n kuuluu tilastoida. Sanoin, että tämä tulee vielä lyömään meitä nilkoille”, Saarinen sanoo.

Saarisen mukaan VM on löytänyt keinon tehdä leikkaukset käyttämällä hyväksi TEM:n tilastointitapaa.

”Se on ideologinen valinta, miten he haluavat tulkita tätä tilastoa”, Saarinen sanoo.

SES on yksityisoikeudellinen säätiö, jonka tehtävä on elokuva-alan huolehtia valtion avustuksista elokuva-alalle. Lain mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain varat, jotka ovat valtion kulttuurirahoitusta. SES päättää itse miten jakaa elokuvatuet.

”Teemme yksityisoikeudellisia sopimuksia yritysten kanssa, jolloin päätös on säätiön eikä valtion, vaikka onkin virkavastuulla tehty”, hän lisää.

”**KUKAAN MUU EI KERRO** suomalaisia tarinoita kuin suomalaiset itse”. Lause on osa SES:n viestintästrategiaa. Saarinen ja Knihtilä ovat samoilla linjoilla, että vaikutustyön argumenttien on syytä olla kestäviä, jotta samaa viestiä voidaan toistaa vuosikausia.

Knihtilän mukaan päättävillä tahoilla on tehtävä selväksi, mikä merkitys kotimaisella elokuvalla on Suomi-kuvalle, identiteetille ja maabrändille.

”Muually Pohjoismaissa tämä asia ymmärretään paremmin. Meidän on esimerkiksi mahdollista saada kansainvälisiä rahoitusta elokuvatuotannoille, jos kotimainen rahoittaja ei ole ensin mukana”, Knihtilä sanoo.

”Olen valiokuntakuulemisissa korostanut, että julkisin varoin tuetaan elokuvaa kaikkialla maailmassa. Euroopassa tehtiin viime vuonna noin 2500 pitkä elokuvaa, niistä vain 25 täysin ilman julkista tukea. Jopa jokaista Hollywood-studioelokuvaa tuetaan julkisesti. On outoa, että Suomi haluaa uida vastavirtaan”, Saarinen lisää.

Alan vaikutustyön tilanne on analysoitava huolella ja otettava opiksi. Saarinen lupaa kutsua alan toimijat koolle strategiseen kokoukseen.

”Kyllä me paljon argumentoinnista tässä opimme, tilanne oli niin vakava. Täytyy miettiä yhdessä, mikä meni hyvin ja huonosti. On tehokasta tehdä vaikutustyötä yhtenäisellä viestillä.” ●

Monipuolinen osaaminen auttaa kustannusalan freelanceria pärjäämään alalla

Ville Hänninen, teksti • Timo Heikkala, kuva

Freelancekustannustoimittaja **Mikael Lehdes** työskenteli ennen nykyistä ammittaan kokkina sesonkiravintoloissa Helsingissä ja Länsi-Uudellamaalla. Ala on tunnettu kirjavista työehdoistaan ja -oloistaan.

"Olin yllätynyt, kun aloin tehdä kirjallisuuden tutkintoni mukaisia töitä ja huomasi tilanteen olevan jopa vielä pahempi. Kustantamoala on niin sanotusti hyvisten puolella, mutta sopimuskulttuuri on sekava ja ratkaisut riippuvat liikaa yksittäisistä ihmisistä", Lehdes kertoo.

"Rahasta neuvottelemineen on vaikeaa ja työ osoittautuu usein sellaiseksi, että siihen kuluu sovittua enemmän aikaa."

OULULAISTA KUSTANNUSTOIMITTAJAA Stella Vuomaa neuvotteluissa on auttanut pitkä kokemus. Vuoma on ollut alalla 2000-luvun alusta. Hän aloitti uransa äidinkielen opettajan sijaisuuksilla ja käännöstoimistotöillä, kunnes alkoi tehdä töitä Likelle ensin freenä ja sitten toistakymmentä vuotta kuukausipalkkaisena kustannustoimittajana.

"Silloin lehdissä ihmeteltiin paljon, miksi kirjoja ei oikolueta ja niissä on niin paljon virheitä. Tarjosin sopivana hetkenä palvelujani, koska olin aina haaveillut kustannusalan töistä", Vuoma kertoo.

Vuoma kutsuu silloista Likeä hyväksi kouluksi, jossa sai tehdä aivan kaikkea. Vuodesta 2016 lähtien Vuoma on työskennellyt freenä oman Tähtiteksti-yrityksensä kautta.

"Muutin ensin Saloon ja sitten Ouluun. Freenä toimenkuvani laajeni entisestään, mutta hyödynnän kustantamossa ja opinnoissa oppimaani yhä."

"Pitkät kustantamosuhteet ovat auttaneet siinä, että pystyn myös neuvottele-

maan. Jokainen palkkionnosto vaatii kyllä omaa aktiivisuutta. Kerran palkkiotani nostettiin enemmän kuin ehdotin. Se on taannut, että haluan tehdä heille töitä."

!! Jokainen palkkionnosto vaatii kyllä omaa aktiivisuutta.

Stella Vuoma, freelancekustannustoimittaja

Tähtiteksti saa toimeksiantoja sekä kustantamoilta että yksityishenkilöiltä.

"Suosin kustantamoja, koska haluan ylläpitää suhteita ja ammattitaitoani. Yksityiset tilaajat kuitenkin maksavat kirja-alan yrityksiä paremmin. Heille tarjoan koulutuspaketteja sekä teen kaikkea oikoluvuista kustannustoimituksiin. Kirjailijaksi-verkkokurssilla opastan kustantamon etsinnässä vaihe vaiheelta käsikirjoituksen viimeistelystä kustannuspäättöksen jälkeisiin vaiheisiin asti", Vuoma kertoo.

HELSINGIN SEUDUN JOURNALISTIT ja Suomen freelance-journalistit toteuttivat alkusyksystä kyselyn, jonka tarkoitus oli selvittää, miten freelancerina kustannustoimittajan työtä tekevillä menee.

Kyselyyn vastasi vain 17 ihmistä, mutta ammattikuntakin on pieni. Edes alan ihmisellä ole tarkkaa tietoa sen koosta.

"Tietäisimmepä itsekään, montako meitä oikeastaan on", Mikael Lehdes sanoo.

Pienenkin otoksen arvo on se, että nyt on sentään jotain mustaa valkoisella.

Lehdes vertaa tilannetta toiseen ammattiryhmään, joka työskentelee runsaasti kustantamojen kanssa.

"Suomentajat ovat yhtenäinen porukka, jolla on selkeä ammatillinen identiteetti ja he ovat järjestäytyneet laaja-alaisemmin. He tuntuvat keskustelevalle paljon töistään ja tuntevan toistensa palkkiotason."

"Se pitää jonkinlaista rimaa ylhäällä. Meillä liikkuvan informaation määrä on vähäisempää eikä hiljainen tieto välity."

Freelancekustannustoimittajana työskenteleminen on perinteisesti ollut suhteellisen lyhytaikaista. Moni työskentelee freelancerina ennen kuukausipalkkaisten töiden saamista – tai toiselle alalle siirtymistä. Myös sivutoimisuus on ollut tavanomaista.

Freelancerien käyttö kustannustoimittajan työssä voi olla lisääntymään päin, Vuoma ja Lehdes arvioivat. Yhä useampi myös haluaa nimenomaan freelanceriksi, jos se onnistuu taloudellisesti. Vuoma ja Lehdes sanovat kilpailevansa freelancemarkkinoilla monipuolisella työnkuvalla.

"Työn tarkoitus on sekä kustantajien että yksityishenkilöiden kanssa sama: autan saamaan työn valmiiksi. Prosessit ovat usein tosi antoisia. Pystyn auttamaan ihmistä kehittämään kirjailijan valmiuksiaan", Lehdes sanoo.

Entä menisitkö kuukausipalkkaiseen kustannustoimittajan työhön?

"Luultavasti. Haen paikkoja kyllä, mutta niin hakevat sadat muutkin humanistit", Lehdes vastaa.

Stella Vuoma on toista mieltä.

"Täysipäiväiseen hommaan tuskin menisin, koska asun Oulussa ja olen tyytyväinen työnkuvaani yrittäjänä. Osa-aikainen työ sen ohessa voisi olla toimiva yhdistelmä." ●

Stella Vuoma asuu ja työskentelee Oulussa freelancekustannustoimittajana. Hän on tyytyväinen työnkuvaansa yrittäjänä.

Yksittäisissä palkkioissa isoja eroja

Helsingin Seudun Journalistit ja Suomen freelance-journalistit toteuttivat freelance-kustannustoimittajien palkkiokyselyn ensimmäistä kertaa tämän vuoden elo-syyskuussa. Kyselyyn alkuvuoden palkkioista vastasi 17 pää- ja sivutoimista kustannustoimittajana työskentelevää freelanceria.

Yhdistykset aikovat tehdä kyselyn jatkossa vuosittain. Tarkoituksena on keriyttää tietoa Journalistiliiton ja yhdistysten edunvalvontatyöhön. Se lisänee myös ammattikunnan omaa tietotasoa palkkioista ja työoloista.

Kyselyn otanta jäi vaatimattomaksi, mutta sen mukaan freelancekustannustoimittajien tilanne on karu. Vain joku-
nen vastaajista pääsi edes lähelle työsuhteen kustannustoimittajan ansiotasoa. Kustannustoimittamisesta tammi-kesäkuussa saadut palkkiot jäivät pääosin alle 10 000 euroon. Yli puolet vastaajista kertoi palkkioiden määräksi 5001–10 000 euroa. Vain kolme oli tienannut sitä enemmän.

Yksittäiset palkkiot myös vaihtelevat kovasti. Kustantamot maksoivat kotimaisten kaunokirjojen toimittamisesta noin 700–2800 euroa. Työaika siihen kuluu 60–120 tuntia. Muissakin kirjallisuuden lajeissa palkkiot heittelehtivät.

Vain viisi seitsemästätoista vastaajasta kertoi, että töitä oli sopivasti. Ansiotasoonsa tyytymättömiä oli selvästi enemmän kuin tyytyväisiä, ja osa harkitsee alanvaihtoa.

Erään vastaajan mukaan töitä on riittänyt, mutta niitä on tehtävä todella paljon, jotta palkkiot riittävät elämiseen.

”Asuntolainaa ei Helsingissä näillä palkkioilla lyhentäisi.”

Toinen vastaaja ei enää juuri tee kustannustoimittamista huonojen palkkioiden takia.

Yhteistyö kustantamojen kanssa sujuu pääosin hyvin, mutta palkkioista ei juuri neuvotella ja tilaukset ovat usein epäselviä. Kyselyn perusteella kustantamot sanelevat ja liika neuvottelemineen voi johtaa jopa töiden tyrehtymiseen.

Ville Hänninen

Kiertoilmaisut paljastavat, että itsemurha on edelleen tabu, kirjoittaa Manu Marttinen

Manu Marttinen, teksti • Hanna Lahti, kuvitus

”Poliisi ei epäile asiassa rikosta.” Journalisteina ja uutisten kuluttajina tiedämme, että ihmisen kuolemaa käsittelevässä uutisessa lause tarkoittaa usein itsemurhaa. Toisinaan saatamme nähdä saman asian kirjoitettuna muotoon ”kuoli yllättäen” tai ”kyse oli äkillisestä sairauskohtauksesta”.

Kyse on kiertoilmaisista, joita media toisinaan käyttää itsemurhasta uutisoidessaan. Toimitus saattaa tietää, että poliisin tai työyhteisön tiedote ei kerro koko totuutta, mutta jättää asian selvittämisen sikseen ja hyväksyy epätasmoisten tietojen julkaisemisen.

Valinta on ymmärrettävä. Todellisen kuolinsyy selvittäminen on vaikeaa, ja yllättävästä kuolemasta uutisoiminen vaatii toimitukselta muutenkin tavallista enemmän inhimillisiä voimavaroja, harkintaa ja varovaisuutta.

Kiertoilmaisut kuitenkin alleviivaavat sitä, että itsemurha on edelleen tabu. Siksi on tärkeää pohtia, voisiko media puhua itsemurhasta ilman kiertoilmaisuja ja tavanomaisesta poikkeavia käytäntöjä.

SUOMI ON ITSEMURHATILASTOJEN kärkimaa – tai ainakin niin olemme itsellemme kansakuntana toistaneet jo vuosikymmeniä.

1800-luvun lopulle asti itsemurha oli Suomessa rikos, jonka tekijää ei saanut haudata kirkkomaalle. Itsemurhan tehneen ”syn-

”Miten monin eri tavoin kuoleman voi kehystää itsemurhaksi käyttämättä sanaa itsemurha?”

tisen ihmisen” ruumista saatettiin jopa häpäistä kirkon siunauksella. Jyrkkä ja epäinhimillinen linjaus pahensi osaltaan itsemurhaan liittyvää häpeää, josta edelleen kärsimme.

Vuosittain Suomessa yli 700 ihmistä surmaa itsensä. Se on keskimäärin kaksi ihmistä päivässä. Luvut ovat kuitenkin laskeneet synkimmistä vuodesta 1990, jolloin 1500 suomalaista teki itsemurhan.

Itsemurhien tilastointi- ja määrittelytavat kuitenkin vaihtelevat maittain. Suomen tapa on ollut hyvin rehellinen ja selkeä, mikä on saattanut nostaa Suomen sijoitusta eri maiden itsemurhavertailussa. Olemme siis saattaneet jo vuosikymmeniä käsitellä kansakuntaamme turhankin synkkänä itsemurhamaana.

MEDIAN TAPA KÄSITELLÄ ITSEMURHAA on muuttunut. Vielä 1980-luvulla media käytännössä vaikeeni niistä. Muutos alkoi Nokia-pomo **Kari Kairamon** itsemurhan uutisoinnista vuosikymmenen lopulla. Nokia tiedotti, että kyse oli ”äkillisestä sairauskohtauksesta”, mutta *Helsingin Sanomat* kertoi myöhemmin todellisen kuolinsyyn saatuaan vahvistuksen muista lähteistä.

Eduskuntatalossa loppukesällä kuolleen kansanedustaja **Eemeli Peltosen** (sd.) itsemurhan uutisointi poikkesi viime vuosina nähdystä. *Ilta-lehti* kertoi omiin lähteisiinsä vedoten todellisen kuolinsyyn vain muutamia tunteja tapahtuneen jälkeen. *Ilta-lehden* uutisen jälkeen media käsitteli tapahtunutta avoimesti nimenomaan itsemurhana ilman kiertoilmaisuja. Toki tapauskin oli hyvin poikkeuksellinen.

Peltosen kuoleman uutisoinnin jälkeinen mediakeskustelu toi kuitenkin esiin myös sen, että medialle itsemurha ei edelleenkään ole aihe muiden joukossa. Esimerkiksi *Keskisuomalaisen* päätoimittaja **Pekka Mervola** kertoi Ylen verkkojutussa 20. elokuuta, että *Keskisuomalainen* ei käyttänyt otsikoissaan itsemurha-sanaa ollenkaan paitsi yhdessä siteerausuutisessa.

”Lähtökohtaisesti jätimme sen otsikoista pois”, Mervola sanoi.

Samassa jutussa hän kuitenkin totesi, että ”on hyvä kertoa asiat niin kuin ne ovat, jotta ei synny väärää käsitystä ja vääriä tietoja”.

Itsemurhan ei pitäisi olla peruste poiketa tavanomaisista uutiskriteereistä, jos kriteerit muuten täyttyvät. Täsmällisellä uutisoinnilla on tärkeä rooli johdattaa itsemurhista käytävää keskustelua, vähentää huhuja sekä lieventää aihepiiriin liittyvää salamyhkäisyyttä ja häpeää.

ITSEMURHA PYSYY TABUNA, jos uutisointi tai otsikointi on epämielisiä. Näin kävi Jätkäsaaren tapauksessa, joka sattui noin kuukausi ennen Eemeli Peltosen itsemurhaa.

Heinäkuuisena lauantai-iltana kaksi teini-ikäistä tyttöä kuoli hypätyään korkean talon katolta Helsingin Jätkäsaareissa. Tapahtumalla oli useita silminnäkijöitä, ja se sai myös paljon julkisuutta.

Poliisi tiedotti asiasta nopeasti, koska kuolemat tapahtuivat julkisella paikalla, ja koska poliisi epäili aluksi rikosta. Myös media reagoi nopeasti. Myöhemmin poliisi tiedotti, ettei ”asiassa epäillä rikosta”, mutta kyse ”ei ollut onnettomuudestakaan”.

Tutut kiertoilmaisut toistuivat sellaisenaan mediassa. Yle kävi jopa tapahtumapaikalla toteamassa kaiteen olevan niin korkea, ettei sen takaa putoa vahingossa. Toimitukset etsivät silminnäkijöitä ja muistuttivat, miten itsetuhoisiin ajatuksiin voi hakea apua.

Kiertely asian ympärillä oli kiusallista ja hämmentävää. Kaikki tiesivät, mitä oli tapahtunut, mutta joutuivat ihmettelemään, miten monin eri tavoin kuoleman voi kehystää itsemurhaksi käyttämättä sanaa itsemurha.

Median ei tarvitse nojata vain viranomaisilta saatavaan tietoon tai toistaa viranomaisen käyttämiä sanamuotoja. Ei media toimi näin muissakaan uutistilanteissa, jos yleisön oikeus totuudenmukaiseen tietoon painaa enemmän. Nyt olisi painanut.

On selvää, että itsemurhasta uutisoimisessa tulee noudattaa erityistä hienotunteisuutta ja huomioida omaiset. Silti olisi tärkeää, että jossain vaiheessa aiheen jälkikäsittelyssä media kertoisi suoraan, mitä on oikeasti tapahtunut.

Itsemurhan ei pitäisi olla syy poiketa normaaleista uutiskriteereistä, vaikka esimerkiksi tekotapaan tai -paikkaan liittyvien yksityiskohtien kertomista on syytä välttää.

Nyt media tarjosi loputtomasti uutisia ja yksityiskohtia tapahtuneesta, muttei lopulta varmaa tietoa siitä, mitä oikein oli tapahtunut.

MEDIA PERUSTEELEE PIDÄTTYVÄISYYTTÄÄN itsemurhauutisoinnissa vetoamalla mielenterveysalan ammattilaisten ohjeistukseen. Sen mukaan uutisointi voi lisätä uusien itsemurhien todennäköisyyttä. Taustalla on ajatus, että uutisointi antaa malliesimerkin.

”Tutkimukset ovat osoittaneet myös, että itsemurhien uutisointi voi lisätä itsemurhien lukumäärää”, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tietopaketissa todetaan.

Suositus on syytä ottaa vakavasti, eikä esimerkiksi yksityisen ihmisen yksityistä itsemurhaa ole tarpeen uutisoida – ellei se ole erityisen poikkeuksellinen. Jätkäsaaren tapaus oli, ja itsemurhasta uutisoimiselle olisi ollut perusteet.

Media on itsekin kertonut lukijoilleen, että käyttää kiertoilmaisuja. ”Osa yleisöstä ymmärtää, että tapauksessa epäillä itsemurhaa. Osaa kiertelee hämmentää”, kirjoitti *Ilta-lehden* päätoimittaja **Valtteri Varpela** kommentissaan 20. elokuuta.

Jos tapahtumat on jo uutisoitu ja lukijoille annettu lukuohje, että mistä on kysymys, voiko sanan ”itsemurha” käyttäminen uutisessa tapahtunutta enää pahemmaksi muuttaa? ●

Kirjoittaja on Journalistin toimitussihteeri.

Pargas Kungörelser ombryts i Sverige men på plats är lokalkännedom det som räknas

Hanna Nordenswan, text • Robert Seger, foto

Under de fyra år **Malin Johansson** har varit reporter på *Pargas Kungörelser (PK)* har det hänt mycket. Inte bara på hennes bevakningsområde, utan också i medielandskapet. Reportrarna har blivit färre, det har varit omställningsförhandlingar, chefredaktören på moderbolaget ÅU Media har bytts ut. Tidningens ombrytning har först flyttats från *Turun Sanomat* till HSS i Vasa och sedan tagits över av Bonnier News och flyttats till Sverige. Trots att Bonnier sköter ombrytningen är *PK* och *Åbo Underrättelser* de enda finlandssvenska dagstidningarna på fastlandet som står utanför den svenska koncernen.

”Vi brukar prata om *PK*-själen, vi ska inte sälja vår själ”, säger Malin Johansson.

*Pargas Kungörelser*s redaktion ligger mitt i stan. Det är bara att gå in – dörrarna är inte låsta och vem som helst kan titta in på den lilla redaktionen. Här sitter Johansson, en av *PK*:s två reportrar. Hennes tvåspråkiga kollega **Tuuli Meriläinen** arbetar från Nagu. På redaktionen har Johansson sällskap av ÅU:s Pargasreporter **Mikael Heinrichs** och kundansvariga **Markus Lindström**.

”*PK* har en lite snällare profil än ÅU och är mer ultralokal. Vissa artiklar kan vara samma i ÅU och *PK* men vi strävar efter att de ska vara två olika produkter”, säger Johansson.

Pargas Kungörelser är en tvåspråkig tidning. Att vara tidningens enda reporter i Pargas kräver att man är en mästare på mångsyssleri. Johansson börjar sin dag med att koordinera med skärgårdsreportern Meriläinen och redaktionskollegan Heinrichs. Tidningen utkommer en gång i veckan på torsdag och deadline är numera redan på tisdag klockan två. Då ska allt material finnas hos redigeringsnavet i Sundsvall.

I dag är det onsdag och Johansson ska göra en intervju inför nästa veckas tidning. Via sin kollega Markus Lindström som säljer annonser har hon fått nys om att en ny biltvätt öppnat i Pargas.

På biltvätten har företagaren **Azamifar Kamaran**, ensam anställd, fullt upp. Han avbryter vaxningen av en vit bil en stund för att svara på Johanssons frågor.

Intervjun görs på finska – ett beslut Johansson fattade i farten då hon ringde upp Kamaran och bokade intervjun.

”Jag jobbar på det språk den intervjuade pratar bäst. Ibland är det lättare för mig att skriva på finska om jag gjort intervjun på finska. Tuuli checkar att språket blir okej.”

Efter intervjun och en kort fotosession undrar intervjupersonen om han kan få tidningen skickad till sig när den kommit ut.

”Jag kan hämta hit en tidning åt dig själv!” ropar Johansson innan hon hoppar in i bilen igen.

Malin Johansson är hemma från Sibbo. ”Men numera skulle jag inte längre kunna jobba som lokalreporter där.”

PÅ REDAKTIONEN VÄNTAR ett typiskt meddelande från redigeringsnavet: annonserna tar upp så pass mycket utrymme att en artikel måste flyttas framåt. Johansson har gjort en intervju med skådespelaren **Ola Rapace** som besökt Pargas och är nöjd med den. Rapace ska med och något annat får vänta.

Efter lunch tittar Johansson på sidorna som redigerats av en robot i Sundsvall. En svensk redigerare

går igenom sidorna, men Johansson behöver ibland korrigera fel i den finska delen. Ofta lägger roboten in samma bild i både den finskspråkiga och svenskspråkiga versionen av en artikel. Nu pekar Johansson ut ett ord som inte var med i rubriken hon skickade in.

”’Prickigkorp’, det känns svenskt.”

Intervjun med Ola Rapace är inklämd på en sida med mycket annonser.

PK:s Malin Johansson och ÅU:s Mikael Heinrichs koordinerar sina tidtabeller så att olika artiklar skrivs till de olika tidningarna.

Pargas Kungörelserns reporter Malin Johansson byter smidigt till finska då hon intervjuar företagaren Azamifar Kamaran. "Hur ser mitt hår ut?" frågar Kamaran när Johansson tar foto.

På redigeringsnavet jobbar ingen pargasbo. Det märks i situationer där lokalkännedom behövs. Vad är det för vattendrag som löper genom centrum?

"Det kan hända att roboten skriver Pargas kanal och inte Pargas sund och då reagerar pargasborna!"

PK:S OMBRYTNING HAR gjorts i Sverige sedan maj 2025. Enligt chefredaktör och ÅU Medias vd **Susanna Landor**

var planen ursprungligen att cirka 60 procent av innehållet ombyts av artificiell intelligens. PK:s automatiseringsgrad är något lägre än ÅU:s, eftersom tidningen är svårare att malla.

"I PK finns artiklar både på finska och svenska samt annonser av det mindre slaget till exempel. Samtidigt ska man komma ihåg att vi inte haft en hundra procentig automatisering som mål, det behövs alltid en

mänsklig handpåläggning", säger Landor.

Just nu innebär övervakningen av ombyggnaden en del extrajobb, speciellt då det kommer till de finska sidorna.

"Målsättningen är att reporterna ska kunna förlita sig på att allt landar rätt. Det är justeringar i början av en stor ombyggnadsprocess som är ny för Bonnier också. Enligt Bonnier har de människor i organisatio-

ÅU Media

- Ger ut *Pargas Kungörelser* (*Paraisten Kuulutukset*) och *Åbo Underrättelser*.
- Ägs numera av Stiftelsen för Åbo Akademi.
- Knappt en tredjedel av ÅU:s läsare prenumererar också på PK.
- De enda finlandssvenska dagstidningarna utanför Bonnier News.
- ÅU media har outsourcat sin ombyggnad till Bonnier News, som sköter den i Sverige.
- *Pargas Kungörelser* är en av få tvåspråkiga dagstidningar i Finland.
- *Åbo Underrättelser* börjar komma ut som papperstidning endast en gång i veckan från och med 7 november. PK har utkommit en gång i veckan sedan den grundades.

nen som kan finska."

MALIN JOHANSSON ÄR URSPRUNGLIGEN hemma från Sibbo, men hon har bott i Pargas i över 20 år. Innan PK jobbade hon länge som kommunikatör på Kårkulla samkommun. På en liten ort är kretsarna små och Johansson har dessutom barn i skollåldern.

"Ibland känns det som att jag varit hemma hos alla pargasbor. När man går till matbutiken känner man ju av det, butiksresan går inte snabbt."

På eftermiddagen ska Johansson skriva en kolumn. Den riktar sig till läsare som är oroliga över att ÅU nu går över till att ge ut en papperstidning i veckan.

"Det har kommit in en hel del folk här på redaktionen och frågat vad som då kommer att hända med PK. Jag säger att det händer ingenting, vi fortsätter som vanligt."

På PK har man erfarenhet – tidningen har utkommit en gång i veckan sedan 1912. ●

"Journalistiken borde lyssna på Gazabornas röst och deras olika livsberättelser"

Marcus Floman, text • Heli Saarela, foto

Medan jag skriver är den så kallade vapenvilan i Gaza två veckor gammal. Israels ockupationsarmé har ändå inte slutat skjuta och döda palestinier. Islamistiska, terrorklassade Hamas har ökat kontrollen över Gaza och dess väpnade grupper har dödat politiska motståndare i Gaza.

Jag vill veta hur finländska journalister kunde skapa relevant journalistik om Gaza utan att resa dit och möter upp med journalisten **Randa Al-Dawoudi** från Gaza. Hon har bott i Finland sedan sommaren 2024 och skriver som bäst en bok om kvinnor i Gaza.

"Jag tycker att journalistiken borde fokusera mer på livet i Gaza och inte endast på döden. Gaza borde ses som en plats full av berättelser om människor som lever sina liv under ockupation."

Al-Dawoudi tycker att journalistiken borde återge Gazas invånare deras mänsklighet – det skulle inte heller skada att områdets historia före 2023 skulle synas mer i medierna, anser hon.

Israel har hindrat journalister utifrån att besöka Gaza för att jobba, samtidigt som långt över 200 journalister från Gaza dödades av israeliska soldater.

"Tala med palestinska journalister i Gaza, kontakta vanliga Gazabor för att vi ska få höra deras röst."

AL-DAWOUDI VILL ATT omvärlden ska se Gazaborna som de mångdimensionella människor de är, med sina olika drömmar och varierande politiska åsikter – många stöder inte Hamas.

"Vi behöver nu rapportera om dem som överlevt folkmordet. Och vi som journalister kan inte skylla på att vi inte kan resa till Gaza – de sociala medierna är fulla av resurser och information."

Det uppenbara sökordet Gaza kombinerat med "life", "art", "mu-

sic", "dance", "school", "books" ger en inblick till nya världar och människor. Det här är ett första steg – sen tar förstås den vanliga journalistiska arbetsprocessen vid.

Jag frågar Randa Al-Dawoudi vad hon själv tänker när hon ser videor från dagens Gaza med dansande barn, ungdomar som åker skateboard och spelar gitarr.

"Jag ser människor som försöker överleva – som försöker leva för att inte dö. Det sänder också ett väldigt starkt och tydligt budskap till världen: 'Vi vill inte bli dödade, vi vill leva våra liv som barn.'"

Randa Al-Dawoudi är ofta i kontakt med journalistvänner i Gaza – de är trötta hela tiden och beskriver hur de nästan tappat alla känslor.

"De upplever att de inte kan stanna utan bara måste fortsätta gå framåt och fortsätta rapportera."

Al-Dawoudi minns då hon i ett videosamtal med en journalistkollega i Gaza kände att hon behövde be om ursäkt innan hon ställde den vardagliga frågan "hur mår du".

"Min kompis sade 'Snälla: ställ den frågan. Att få berätta hur jag mår är det enda sättet som får mig att känna att jag ännu lever.' Det svaret var väldigt chockerande! De palestinska journalisterna vet att omvärlden ser på dem som människor som kan dödas när som helst."

JAG TALAR OCKSÅ MED den palestinska filmregissören **Areeb Zuaiter** som bor i Washington DC.

Hennes flera gånger prisbelönta dokumentär *Yalla Parkour* – en film som lyfter fram en grupp ungdomar som tränar parkour i Gaza – visades på Kärlek & Anarki-filmfestivalen i Helsingfors.

Hur kom Zuaiter på idén? Allt började 2014 då ett blodigt 50 dagars krig mellan den israeliska armén och palestinska väpnade grupper pågick.

"Jag var förkrossad då jag följde med nyheterna och alla som dog i offensiven."

Mitt i förödelsen såg Areeb Zuaiter ett videoklipp med ungdomar som

hoppa och springer i staden Khan Yunis, med bomber som exploderar i bakgrunden.

"En av parkourutövarna vänder sig mot kameran och ler – hans leende påminde om min mammas leende. Jag kände att jag måste få kontakt med dem som var med i videoklippen."

Zuaiter fick kontakt med **Ahmed Matar** som filmar parkourklubben PK Gazas äventyrliga videor. Zuaiter fascinerades av de våghalsiga killarna i Gaza. Ahmed Matar blir filmens huvudperson.

"På ett symboliskt plan imponerades jag av hur energiska de var, hur de konkret tog sig över alla dessa betonghinder i denna belägrade zon som sedan länge beskrivits som ett utomhusfängelse. Alla deras rörelser bara utstrålade en sak: frihet."

Vilket tips har du till journalister?

"Det som tilltalar mig är de personliga berättelserna. Mitt råd är att spåra upp enskilda personer och berätta om detaljerna i det de går igenom." ●

Randa Al-Dawoudi tycker att Gazabornas olika åsikter också om politik borde synas mer i rapporteringen. "Alla stöder inte Hamas".

Vi intervjuade den "oskyldiga" tankerkaptenen

Jag höll på att ge upp hoppet, för det var bara en vecka tills rättegången skulle börja. Men så plötsligt gick kaptenen på sabotagemisstänkt oljetankern Eagle S med på att bli intervjuad av mig och kollegan **Dan Granqvist**.

Snart visste hela Finland – ja hela världen – att han ser sig som oskyldig.

Men var det rätt att intervju en som misstänktes ha slitit sönder undervattenskablar för att underminera säkerheten i våra samhällen?

Min bror smålog när jag berättade om projektet vi jobbad med. Precis som han ansåg ju de flesta att bara en jubelidiot kan tappa ankaret och släpa det efter sig i timmar utan att märka det.

Jag anser ändå att ingen ska dömas på förhand och att också en brottsmisstänkt bör ha viss rätt att föra fram sin åsikt.

Till exempel det som kaptenen själv påpekade i intervjun: myndigheterna kunde ha stoppat Eagle S framfart tidigare och lindrat skadorna, eftersom de hade känt till det släpande ankaret många timmar före bordningen.

Kaptenen ifrågasatte också Kustbevakningens rätt att ingripa på internationellt vatten.

EN DEL SKRUPELFRIA MEDIER gick tidigt ut med kaptenens namn och därmed borde han tidigt ha fått en chans att försvara sig.

Journalistreglerna säger ju att den som blivit föremål för negativ kritik ska höras så fort som möjligt, helst i anslutning till kritiken. Därför kunde vårt scoop gärna ha gått ut mycket tidigare.

Journalistreglerna säger också att journalister inte får påverka myndigheters avgöranden under förundersökning, åtalsprövning och rättegång. Vi får inte heller på förhand ta ställning i skuldfrågan.

När intervjun publicerades hade jag ingen aning ifall kaptenen var skyldig eller inte – och det är också helt irrelevant.

Men rapporteringen inför rättegången var färgad av polisens syn. Du kanske minns bilderna som polis och gränsbevakning kablade ut snart efter bordningen. Det var beväpnade styrkor och dramatisk musik – lilla Finland hade flexat musklerna och stoppat "pirater" till sjöss. I mitt tycke blev rapporteringen balanserad först när kaptenen öppnade upp.

NÄR VI GICK UT MED intervjun hade vi inte sett förundersökningen och kunde inte verifiera kaptenens påstående: "Jag är oskyldig". Det var en brist.

Men vi anade att polisen saknade bevis som kunde binda händelsen till Kreml. För det hade ju varit minst sagt pinsamt att låta kaptenen prata ut i så fall, som att tappa byxorna med kameran påslagen.

Nu har utslaget kommit. Enligt tingsrätten var händelsen en olycka och Finland får inte döma i frågan, just för att det skedde på internationellt vatten.

Det här är den bästa varianten av sanningen. Men utslaget har överklagats och det kan ta år innan saken är färdigbehandlad och kan arkiveras som ett stycke historia.

Under tiden får vi hoppas att vår kritiska infrastruktur får vara ifred. ●

Marcus Lillkvist ● *Skribenten jobbar på Svenska Yles samhällsredaktion.*

FÖRBUNDET

Journalistförbundets Simon Huldén: "Alla metoder som fungerar för att öka medlemsantalet är bra"

JHL, Tehy, Ingenjörsförbundet, Servicefacket PAM och många fler. Alla de gör det och nu också Journalistförbundet – belönar medlemmar som lyckas värva nya medlemmar. Sedan början av oktober får medlemmar i Journalistförbundet ett presentkort på 50 euro för varje nyrekryterad medlem. Presentkortet administreras av tjänsten GoGift, genom vilket man kan lösa in tjänster eller produkter från hundratals olika företag.

Idén till att Journalistförbundets medlemmar ska belönas för nyrekryteringar kom ursprungligen från Helsingforsregionens Journalister. Föreningen lade fram en motion om saken på Journalistförbundets fullmäktige i november i fjol. Att det tagit nästan ett år från idé till förverkligande beror på flera orsaker, säger **Simon Huldén**, Journalistförbundets chef för medlemstjänster.

"Det tog tid att hitta en samarbetspartner som sköter det praktiska kring presentkortet men främst

väntade vi på att ta i bruk vårt nya medlemsregister, vilket dröjt", säger Huldén.

Journalistförbundet har i dag 13 700 medlemmar. "Förbundet är precis så starkt som dess medlemmar är. Ju fler medlemmar vi har desto bättre kan vi påverka. Alla metoder som ökar antalet medlemmar är bra".

Den nya satsningen på medlemsrekrytering har inget slutdatum utan pågår tills vidare. Satsningen utvärderas nästa vår. Någon direkt målsättning i antalet nya medlemskap finns inte.

"Vi hoppas på så många som möjligt", säger Huldén.

Han påminner om att presentkortet skickas till rekryteraren först efter att den nya medlemmen betalat sin första medlemsavgift. Den nya medlemmen kan vara i ett anställningsförhållande eller frilans men inte studerande- eller pensionärsmedlem. Presentkortet skickas ut fyra gånger per år.

KUVA: HELI SAARELA

Simon Huldén, chef för medlemstjänster, hoppas att den nya satsningen leder till fler medlemmar.

Det finns ingen maxgräns för hur många nya medlemmar en person kan rekrytera.

Lina Laurent

FOKUS

Birgit Halkion jutunaihe konkretisoitui Hesyllä

Nina Erho, teksti • Katja Tähjä, kuva

Juttujemme kuvissa on aina koiria”, sanoo Suomen Kennelliiton *Koiramme*-lehden toimittaja **Birgit Halkio**.

Monet lehden jutuista käsittelevät koiriin liittyviä tapahtumia tai harrastuksia. Syyskuussa Halkio kirjoitti Ruokaviraston hankkeesta, joka liittyy lemmikkien nettimyynnin valvontaan.

Jutun kuvat otettiin Helsingin Eläinsuojeluyhdistyksen Hesyn tiloissa Konalassa, missä yhdistys majoittaa kotia tai riittävää hoivaa vaille jääneitä lemmikkejä. Osa koirista on peräisin pentutehtaista, jotka tuottavat eläimiä myyntiin niiden hyvinvoinnista välittämättä.

Halkio on työskennellyt *Koiramme*-lehdessä vuodesta 2018. Vierailu Hesylle oli hänen viimeinen juttukeikkansa ennen eläkepäiviä. Niiltä hän odottaa lisää aikaa harrastaa oman koiransa, kuusivuotiaan pitkäkarvaisen collien **Sampan** kanssa.

”Tämä on ollut kiva työ, ja nyt on kiva lopettaa.” ●

Toimittaja Birgit Halkio (edessä oikealla) tapasi Hesyn johtavan eläintenhoitajan Marika Stillmanin (vas.) ja Ruokaviraston johtavan asiantuntijan Sanna Välimäen Hesyn tiloissa Konalassa. Edessä pentutehtaasta pelastettu bichon frisé Maya.

Heli Hämäläinen • Kirjoittaja on journalistiseen kirjoittamiseen ja kielenhuoltoon erikoistunut kirjoitusviestinnän opettaja Jyväskylän yliopistossa.

Mikä Dubai-suklaassa rouskuu?

Suomeen lainataan jatkuvasti uusia sanoja muista kielistä. Sitaattilainoja eli toisista kielistä sellaisenaan napattuja sanoja omaksutaan etenkin ruoka- ja populaarikulttuurista.

Toimittajatkin joutuvat pähkäilemään, kuinka sitaattilainat kannattaisi kirjoittaa suomenkielisiin lehtijutuihin. Erityistä päänvaivaa aiheuttavat kielet, joita kirjoitetaan muilla kuin latinalaisilla kirjaimilla.

Siirtokirjoitusta eli kirjoituksen muuntamista eri kirjoitusjärjestelmästä toiseen ohjaavat erilaiset standardit. Esimerkiksi venäjän ja ukrainan kyrilliset kirjat muunnetaan suomeen kansallisen standardimme SFS 4900:n mukaan eikä kansainvälisen. Hyvä nyrkissäntö on, että vieraskieliset sanat ja nimet kirjoitetaan suomeksi useimmiten eri tavalla kuin englanninkielisissä lähteissä.

Arabiaa hieman taitavana olen tarkkaillut Dubai-suklaasta uutisointia. Suklaan täytteessä rouskuva قاطيف ei ole ollut Suomessa ennestään kovin tuttua kauraa vaan

Lähi-idän jälkiruoissa maistuvia rapeita vehnätaikina-suikaleita. Siinäpä on ollut toimittajille varsinainen pistaasipähkinä purtavaksi: miten sana pitäisi kirjoittaa suomeksi?

Suomessa arabiankielisten sanojen kirjoittamiseen käytetään kansallista standardia SFS 5755. Siinä arabian kirjain ق vastaa kirjainta q, ط voidaan kirjoittaa t:ksi, ا on periaatteessa a, ي voi olla yleiskielessä i ja ف on f. Lisäksi arabian kielessä on lyhyitä vokaaleja, jotka kuuluvat puheessa mutta joita ei kirjoiteta näkyviin. Läh-
tökielen kirjoitusasuun nojattaessa Dubai-suklaan rouskuva aines voisi olla qataif.

Suomenkielisissä jutuissa qataifin q-kirjain on kuitenkin kotoisampi k. Lehdissä on esiintynyt ainakin muotoja kadayif (esim. HS) ja kadaifi (esim. KSML). Yleisimmin (esim. HS, IL, IS, KSML, Maku) näkyy käytetyn muotoa kataif tai kataifi, joka on saanut loppuunsa tutun taivutusvokaali i:n. Ehkäpä kataifi sopii parhaiten suomalaisten suuhun. ●

TUTKITTUA

Yle toteuttaa ihanteitaan myös jalkapallostudiossa

Vuoden 2022 jalkapallon MM-turnaus Qatarissa sai osakseen enemmän kriittistä tarkastelua Ylen kuin C Moren studiölähetyksissä.

Tämä selviää *Liikunta & Tiede* -lehdessä julkaistusta tutkimuksesta, jossa Jyväskylän yliopiston tutkijat vertailevat C Moren ja Ylen MM-studiölähetysten esitystapoja ja sisältöjä.

Urheilutapahtumien studiölähetysä on tutkittu vain vähän, joten julkaisu tarjoaa arvokasta tietoa suomalaisesta journalismista.

Tutkimusaineisto koostui yli kahdestakymmenestä Ylen ja C Moren studiölähetyksestä. Aineistoa tutkittiin määrällisen sisältöanalyysin keinoin.

Koko aineistossa suurin osa studioajasta kului keskusteluun ja kommentointiin. Ylellä keskusteltiin useammin yhteiskunnallisista aiheista kuin C Morella. Kaupallisella kanavalla kuultiin hyvin vähän kritiikkiä Fifan toiminnasta ja Qatarin ihmisoikeustilanteesta.

Journalistisia reportaaseja ja haastatteluja esitettiin molemmilla kanavilla yhtä paljon, mutta niidenkin sisällöissä oli eroja. Yle käsitteli paljon kisojen taustaa ja poliittisia aiheita, kun taas C More keskittyi esittelemään pelaajia ja valmentajia.

Tulokset vastasivat tutkijoiden ennako-
odotuksia. Ylen studiölähetyksissä toteutettiin yleisradioaateen valistuksellisia ihanteita. Sen sijaan C More noudatti kaupallisen urheiluviihteen kaa-
vamaista dramaturgiaa, jossa ei ole sijaa monimutkaisille yhteiskunnallisille aiheille.

Tutkijoiden mukaan kriittinen mediahuomio voi edistää ihmisoikeuksien toteutumista urheilun suurtaapahtumissa. Siksi myös yksityisellä sektorilla olisi velvollisuus puuttua kisojen ongelmakohtiin.

Toisaalta edes Yle ei ole aina huomionnut suurtaapahtumien yhteiskunnallista puolta. Vuoden 2010 MM-kisalähetyksissä ei vielä pureuduttu

lainkaan ongelmakohtiin, ja myös vuonna 2022 kriittinen näkökulma hiipui turnauksen edetessä kohti loppuhuipennustaan.

Juha Matias Lehtonen

KUVA: JUHANI NIIRANEN/HS

Elli Harju, 31, aloitti *Helsingin Sanomien* politiikan toimituksen uutispäällikkönä 20. lokakuuta. Sitä ennen hän työskenteli *Iltalehden* politiikan toimituksen uutispäällikkönä. *Iltalehden* Harju tuli alun perin vuonna 2015 kesätoimittajaksi. Hän kuuluu ilmastoaiheisten *Hyvän sään aikana*- ja *Hyvän sään jälkeen* -kirjojen tekijöihin (Into, 2017 ja 2021).

Politiikan uutispäällikkö Elli Harju lähti toiseen isoon taloon

Mikä sai sinut lähtemään Iltalehdestä?

Olin siellä tyytyväinen ja opin valtavasti, mutta uteliaisuus voitti. Halusin nähdä tekemistä toisessa isossa talossa.

Millaista osaamista tuot iltapäivälehdestä Hesarisiin?

Olen tottunut kiinnostavuuteen uutiskriiteerinä, nopeaan tempoon ja ”kansan pulssilla olemiseen”. Journalismin ja politiikan journalismin pitää myös viihdyttää.

Miten sopeudut klikkiotsikoista luopuneeseen Hesarisiin?

Otan sen kiinnostavana haasteena. Myös *Iltalehdessä* mietittiin paljon, miten tehdä kiinnostavia otsikoita ilman, että ne ärsyttävät lukijoita.

Vaihdot politiikan toimituksen uutispäällikön työn toiseen samanlaiseen. Miksi?

Aloitin *Iltalehden* politiikan toimituksen uutispäällikkönä virallisesti helmikuussa, joten työnkuva ei ollut loppuun kaluttu.

Mitkä ovat kolme tärkeintä taitoa politiikan uutistyön johtamisessa?

Oman uutishankinnan tukeminen, toimittajien asiantuntijuuden hyödyntäminen ja verkostoitumiseen kannustaminen.

Miten hyvät verkostot rakennetaan ja säilytetään?

Itselläni on toiminut ihmisten kanssa höpöttely eri tilaisuuksissa ja se, että olen pyytänyt heitä kahville tai lounaalle. Paljon riippuu myös henkilökemioista ja omasta käytöksestä. Kriittisetkin jutut pitää tehdä, mutta lisäksi voi käydä keskustelun siitä, miksi ne tehdään ja tuleeko reilusti tehtyä.

Hankit Iltalehdelle vuonna 2023 Petteri Orpon

(kok.) hallituksen julkistamattoman hallitusohjelman. Mitä aiot hankkia Hesarille?

Heh, todennäköisesti **Antti Lindtmanin** (sd.) hallitusohjelman.

Teit Iltalehdessä Poliitiikan puskaradio -podcastia. Miten pääset ääneen Hesarissa?

Jos minut kutsutaan *Uutisraporttiin*, olen valmis. Podcast on hieno tapa tehdä politiikan journalismia. Se tuo vaikeat asiat lukijoita lähemmäs, ja siinä voi olla vähän huumoriakin.

Sinun on sanottu antaneen suomalaiselle politiikan journalismille nuoren naisen kasvot. Mitä ajattelet siitä?

Toivon pystyväni osoittamaan, että tässä työssä voi pärjätä omalla ammattitaidolla ja sen kehittämällä iästä ja sukupuolesta riippumatta.

Olit Iltalehdessä kymmenen vuotta. Mitä sanoisit parikymppiselle itsellesi?

Tavoittele rohkeasti asioita, joita haluat ja luota siihen, että pärjät. Älä polta itseäsi loppuun.

Onko loppuun palaminen uhannut?

On, mutta jotenkin olen sitten onnistunut vetämään rajat. En elä ”politiikan toimittaja 24/7” -elämää, vaan myös ystävät, perhe ja kunnianhimoiset harrastukset ovat tärkeitä.

Mitä harrastat?

Triathlonia.

Kuka on ammatillinen esikuvasi?

Iltalehden politiikan toimituksen päällikkö **Juha Ristamäki**, höystettynä paremmilla kalenterointitaidoilla ja parilla tunnejohdamisen kurssilla.

Nina Erho

Lada alle ja Darude kyytiin

Olin kesätöissä *Apu-lehdessä*. Ehdotin, että tekisin jutun Darudesta eli **Ville Virtasesta** hänen Moskovon keikallaan syyskuussa 2001. Hieman ennen matkaani kaikki kuitenkin muuttui 11. syyskuuta tapahtuneiden World Trade Center -iskujen takia.

Turvatoimet olivat kiristyneet myös Moskovassa ja pian meitä lähestyi miliisi vaatien henkilöpapereiden esittämistä. Tapasimme Villen Punaisella torilla paikallisen valokuvaajan kanssa. Villellä papereita ei ollut, ja pian miliisi olikin viemässä Villeä jo putkaan. Onneksi valokuvaaja sai puhuttua Villen vapaaksi.

Menimme kuvaamisen jälkeen ravintolaan tekemään haastattelua. Kuvaaja sanoi tilanneensa meille taksin ja poistui paikalta. Taksia ei kuitenkaan näkynyt eikä kuulunut. Ei auttanut kuin napata lennosta Lada ja pyytää kuskia viemään ensin Ville ja sitten minut. Ville oli selkeästi huojentunut, kun Lada kaartoi hänen hotellinsa eteen.

Sain kuvat filminä ja pinnakkaisina isossa kirjekuoressa. En viitsinyt sulloa kuorta laukuuni, ettei se taitu, vaan kanniskelin sitä mukani. Pian olin jo lähtöportilla odottamassa koneeseen pääsyä.

Kauhukseni huomasin, ettei minulla enää ollut kirjekuorta mukani. Mietin, että siinä meni kuvaajan työ hukkaan. Oikeastaan koko keikka olisi turha ilman kuvia.

Melkoisen adrenaliiniryöpyn voimin uskaltauduin juoksemaan tarkastuspisteen läpi odotustilaan, jonka yhdeltä pöydältä löysin kuin löysinkin kuoreni.

Loppu hyvin, kaikki hyvin. Toimitussihteeri sai vielä kanteen otsikon: *Miliisi uhkasi pidättää Daruden Moskovassa*.

Kirsi Tikkanen

Kirjoittaja on maaseudun kehittämiseen erikoistunut viestijä.

MITÄ SINULLE ON SATTUNUT JA TAPAHTUNUT? LÄHETÄ TARINASI OSITTEESEEN JOURNALISTI@JOURNALISTILIITTO.FI

PiPin hallituksen puheenjohtaja Eveliina Kälviäinen tykkää luottamustoimista. "Vaikka ne työllistävät, saan hyvää fiilistä ja myönteistä energiaa takaisin paljon enemmän." Taustalla hallituksen jäsenet Sirkku Somero, Kirsi Huhtala ja Hannele Huhtala. Kuva otettiin PJY:n toimistolla.

TOIMITUSOSASTO ON YHTEISÖLLISYYDEN JA VIRKISTYKSEN PAIKKA

Nina Erho, teksti • Timo Marttila, kuva

Pirkanmaan Pientoimitusosastolla PiPillä on marraskuussa 50-vuotisjuhlalat, mutta se toimii aktiivisesti myös arkena. Osasto järjestää muun muassa vierailuja museoihin ja yleisiin saunoihin, kirjapiiriä, lounastreffejä ja tapamisia turkulaisten kollegojen kanssa.

"Peruseriaate on matalan kynnyksen tapahtumat maltillisilla kustannuksilla", sanoo osaston puheenjohtaja **Eveliina Kälviäinen**.

Journalistiliitossa on lähes 90 osastoa. Ne kokoavat yhteen liiton jäsenet esimerkiksi samalta työpaikalta.

PiPin kuuluvat jäsenet, jotka työskentelevät Pirkanmaalla esimerkiksi paikallislehdissä, -radioissa ja -televisiossa, viestintätehtävissä tai freelancerina. PiPi toimii Pirkanmaan Journalistien PJY:n alaisuudessa.

Kälviäinen työskentelee toimittajana *Kangasalan Sanomissa*. Hän johtaa PiPiä toista vuotta ja toimii myös PJY:n ja liiton luottamustoimissa. Osastojen leiviskää on hänestä erityisesti yhteisöllisyys, vir-

kistys ja vapaa-aika.

"Päädyin itsekin liiton aktiiviksi siksi, että osastosta löytyi työkaverin välityksellä niin helposti oma porukka. On mukavaa toimia ja jutella ihmisten kanssa, jotka tietävät, mitä alan työ on ja joita kiinnostavat samat asiat."

Useimmilla PiPin tapahtumilla on elämysten ja tapaamisten lisäksi ammatillinen kulma.

"Esimerkiksi lokakuun lounastapaamisessa vieraili Tampereen yliopiston journalistiikan uusi työelämäprofessori **Pasi Toivonen**", Kälviäinen sanoo.

ILTALEHDEN TOIMITUSOSASTO järjestää vuosittain ainakin pikkujoulut, mölkkykisat ja liittokahvit.

Mölkkyä pelaamaan kutsutaan myös kesätöimittajat. Tarjolla on syötävää ja virvokkeita sekä tietoa liiton palveluista ja jäseneduista. Osaston kaikille avoimilla pullakahveilla vierailee esimerkiksi liiton työehtoasiantuntija.

"Osaston jäsenhankintaan panostama raha tulee takaisin, koska liitto rahoittaa osaston toimintaa

jäsenmäärän mukaan", sanoo osaston puheenjohtaja, toimittaja **Sonja Saarinen**.

Saarinen, 24, aloitti puheenjohtajana huhtikuussa. Myös hänen mielestään osaston tehtävä on tuottaa iloa ja kohtaamisia. Lisäksi osasto kerää tietoa siitä, miten työntekijöillä menee.

Osastot myös ottavat kantaa henkilöstölle tärkeiden asioiden puolesta. Niin tapahtui esimerkiksi vuodenvaihteessa, kun *Iltalehti* ja Alma Talent yhdistettiin, ja työnantaja päätti yhdistää myös niiden luottamushenkilöiden ja työsuojeluvaltuutettujen tehtävät.

"Siihen saatiin neuvoteltua siirtymäaika", Saarinen sanoo.

Vuonna 2023 osasto järjesti jäsen- ja opintomatkan Osloon. Omavastuu oli 75 euroa, koska osaston hallitus haki matkaan apurahoja. Nyt suunnitteilla on uusi matka.

"Ennen järjestelyiden aloittamista kysyimme jäseniltä, mitkä kohteet kiinnostaisivat. Siitä tuli paljon kiitosta." •

Lue lisää: *Journalisti.fi*

OY SUOMI AB SAA ENSI VUONNA VIESTINTÄJOHTAJAN

Suomessa valitaan ensi vuonna viestintäjohtaja, jonka voi hyvällä syyllä sanoa olevan paljon vartiija. Hänen johtamassaan yksikössä työskentelee yli 100 viestinnän ammattilaista. Yksikkö viestii hallinnollisesta kokonaisuudesta, joka työllistää tuhansia ihmisiä. Sen käsittelemät budjettisummat ovat miljardiluokkaa.

Tämä Suomen vaikutusvaltaisin viestijäpesti löytyy tietysti valtioneuvoston kansliasta, jonka alle kootaan kaikkien 12 ministeriön viestintäosastot uudeksi valtioneuvoston yhteiseksi viestintäosastoksi. Uusi viestintäjohtaja johtaa siis koko Oy Suomi Ab:n viestintää.

Päätös keskenjättämishankkeesta tehtiin kesällä. Aiheesta on sientä jälkeen kirjoitettu useissa eri medioissa ja hyvä niin. Vallan vaihtukoiran on syytäkin olla hereillä, kun poliitikot ajavat vaivihkaa ja kii-reellä isoa uudistusta, joka voi pahimmillaan uha-ta valtionhallinnon viestinnän avoimuutta ja kan-salaisten tiedonsaantioikeutta.

UUDISTUKSEN ON PELÄTTY johtavan portinvartijamalliin, jossa viestinnän sisältö suodattuu hallituksen strategisten tavoitteiden läpi. Poliittisen viestinnän ja virkaviestinnän sekoittuminen heikentäisi median mahdollisuuksia saada monipuolista ja kriittistä tietoa eri hallinnonaloilta.

Epäilylle uudistuksen poliittisesta motiivista saatiin lokakuun lopussa vahvistusta, kun *Helsingin Sanomat* uutisoi haltuunsa saamasta asiakirjasta, jossa käsitellään ministeriöiden viestinnän

yhdistämishanketta. Paperista käy ilmi hallituksen toive saada omat viestinsä julkisuudessa läpi nykyistä paremmin.

Ministeriöiden viestintäjohtajat ovat valmistelleet tulipalokiireellä ehdotusta siitä, miten viestintä käytännössä järjestettäisiin uudessa hallinnollisesti keskitetyssä mallissa. Esitys julkistetaan pian, ellei niin ole jo ehditty tehdä.

Oikein toteutettuna hanke voi tuottaa juuri sitä, mitä sillä virallisesti sanotaan tavoiteltavan: valtioneuvoston viestinnän linjakasta johtamista, tehokkaita ja tasalaatuisia viestinnän palveluita, viestinnän resurssien joustavampaa käyttöä sekä bonuksena vielä säästöjäkin.

VIESTITTÄVÄT ASIAT eivät aina noudattele ministeriö-
rajoja. Arkisia esimerkkejä tästä ovat talouspoli-
tiikkaa ja suuria lakihankkeita koskevat viestintä-
tilanteet.

Erilaiset poikkeustilanteet ja -olot asettavat vielä korkeammat vaatimukset ministeriöiden yhteispelille. Kun viestitään paineisessa tilanteessa laajasti yhteiskuntaan vaikuttavista asioista, voisi kuvitella, että yhteisistä alustoista ja toimintatavoista olisi erityisesti hyötyä.

Vaikka viestinnän keskittämishankkeella on myös kannatettavia tarkoitusperiä, on hyvä, että huomio on nyt kiinnittynyt hallituksen haluun päästä ohjailemaan viestintää.

Demokratiaa uhkaavat muutokset eivät tapahdu rumpujen päristysten saattelemana, vaan kyse on pienistä asteittaisista muutoksista. ●

Sanomalehtimies Journalisten 4/1941

Taloudenhoitaja-toimittaja sai paikan

Eräässä lehdessä julistettiin päätoimittajan paikka avoimeksi ilmoituksella, josta ei selvinnyt mistä lehdestä oli kysymys. Omituisen sattuman kautta joutui tukku hakemuksia silloisen päätoimittajan käsiin, joka sai tietää, että hänen sijaansa tiedusteltiin uutta miestä.”

Näin valotti **Matti Klemola** toimittajien heikkoo oikeudellista asemaa *Sanomalehtimiehe*sä 4/1941. Useimmilla aloilla työntekijän ja työnantajan suhdetta oli tuolloinkin laein ja sopimuksin säädelty, mutta toimittajat eivät olleet kokeneet tarvetta ”joukkosopimuksiin”.

Osa kustantajista käytti tätä hyväkseen. Siitä Klemola esitteli teoksissaan tapauksia. Useampi toimittaja oli saanut tietää potkuistaan niin, että tilalle oli vain palkattu joku muu.

Eräässä lehdessä uutistoimit-
taja sai potkut, kun korvaaja löytyi
omasta talosta.

”Erottamisen syynä oli se, että lehden taloudenhoitaja piti itselleen tarpeellisena hänen paikkaansa tai paremminkin hänelle maksettua vaatimatonta palkkaa.”

Järjestely osoittautui koko leh-
delle ongelmalliseksi: talouden-
hoitaja-toimittaja ei ollut uudessa
roolissaan kummoinen.

"Aluksi hän piti huolen oikoluvusta, mutta parin vuoden kuluttua hän oli senkin jättänyt. Uutishankinta jäi alusta alkaen päätoimittajan ja toimitussihteerin huoleksi."

Marja Honkonen

Palkittu tietokirjailija

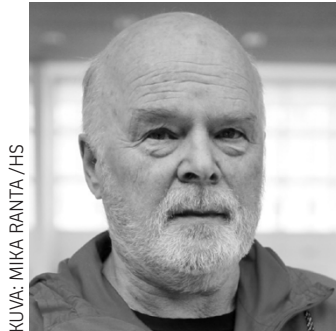
TOIMITTAJA JA KIRJAILIJA
ANTERO RAEVUORI
2.3.1937 VIIPURI – 17.7.2025 ESPOO

Antero Raevuori kuoli heinäkuussa vaikeaan sairauteen. Hän oli 88-vuotias.

Raevuori oli urheiluun ja sota-historiaan erikoistunut arvostettu ja tuottelias toimittaja. Hän oli puhtaan suomen kielen vaalija ja taitaja.

Raevuori kirjoitti ylioppilaaksi 1955 ja valmistui filosofian kandidaatiksi Helsingin yliopistosta 1962 pääaineenaan Rooman kirjallisuus. Raevuori muistetaan sivistyneenä herrasmiehenä, joka arvosti kulttuuria.

Raevuori kirjoitti säännöllisesti lehtijuttuja 1958 alkaen. Hän toimi avustajana useissa lehdissä kuten *Urheilun Kuva-Aitta*, *Helsingin Sanomat*, *Ilta-Sanomat*, *Kauppa ja Koti*, *Pirkka*, *Latu ja Polku*, *ET*, *Viva* ja *Seura*. Raevuori sai Vuoden Urheilukirja -palkinnon 1982, 1996 ja 2009.

KUVA: MIKA RANTA / HS

Viimeiset vuosikymmenensä Raevuori kirjoitti säännöllisesti *Seuraan*. Viikkoa ennen kuolemaansa hän soitti sairaalasta *Seuran* toimittukseen. Huolena painoi kirjoitus, jota hän ei pystynyt toimittamaan sovitussa aikataulussa. Aiheena oli talvisodan sankaritaistelija **Simo Häyhä**.

Raevuoren tapasi talvella usein Saariselän laduilla, ja vuosittaiset pyöräilyretket ystäväporukan kanssa Ranskassa antoivat virtaa kirjoitustyöhön.

Hannu Teider

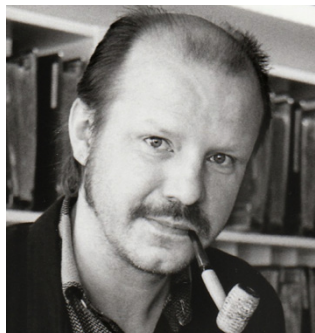
Antero Raevuoren kollega ja ystävä.

Radio Suomen legendaarinen radioääni

RADIOITOIMITTAJA HANNU SUOLANEN
8.12.1950 SIPPOLA – 24.7.2025 HELSINKI

Monipuolisesti taiteellinen **Hannu Suolanen** aikoi sisustussuunnittelijaksi. Kun ovet Ateneumiin eivät auenneet, Suolanen päätyi opiskelemaan musiikkitiedettä Helsingin yliopistoon ja valmistui humanististen tieteiden kandidaatiksi. Jälkikatsannossa valinta lieenee ollut oikea. Hannu haki kesätoimittajaksi Yleisradion viihdetoimittukseen 1970-luvun puolivälissä, ja jäi sille tielleen. Vuosien varrella suosittuja Hannun juontamia musiikkiohjelmia olivat *Pihapihlaja*, *Suomi soi*, *Patinaa vai ratinaa* ja *Kotimainen puolituntinen*. Ohjelmissa hän soitti vanhoja kotimaisia levyjä ja haitari-musiikkia. Työstään hän sai muun muassa Suomen Harmonikkaliiton tunnustuksen. Kappaleiden välissä tiiviit, tarkasti etukäteen kirjoitetut, persoonalliset ja usein humoristiset juonnot perustuivat tunnollisesti tehtyihin taustatöihin. Paras palaute tuli uskollisilta kuulijoilta.

Lukuisat Gambian matkat poikivat ohjelmasarjan Länsi-Afrikan mu-

siikista. Myöhemmillä matkoilla Hannu ja hänen puolisonsa **Annukka** tutustuivat gambialaiseen perheeseen, jonka tyttärestä he saivat kummilapsen.

Suolanen soitti pianoa ja pianohaitaria myllykoskelaisten kavereidensa kanssa vuonna 1973 perustamassa Äimä-yhtyeessä. Radiossa soivat tiuhaan Hannun säveltämät ja **Hannu Seppäsen** sanoittamat kappaleet *Vanhat Ompopuut* ja *Teppana Jänis*.

Viimeisen merisään ennen eläköitymistään oikeasta ääntämisestä tarkka Hannu luki 24.10.2013.

"Meille kaikille tulee niin ikävä!" kirjoitettiin Radio Suomen Facebook-julkaisussa tuolloin.

Jouni Suolanen ja Kyösti Suolanen

Toimittajaveljekset ovat Hannu Suolasen serkkuja.

JÄSENNYYS TUO TURVAA SINULLE JA KAVERILLESII!

Suosittelen Journalistiliiton jäsenyyttä media-alalla työskentelevälle ystävällesi tai kollegallesi, ja tienaa 50 euron lahjakortti.

journalistiliitto.fi/suosittelen

SUOMEN
JOURNALISTILIITTO
FINLANDS
JOURNALISTFÖRBUND

KOKOUKSET

RTTL ry:n syysedustajakokous

Radio- ja televisiotoimittajien liitto RTTL ry:n syysedustajakokous pidetään pe 12.12. klo 15 alkaen Hotelli Helkan Saarni-kokoustilassa Helsingissä. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat, täydennetään liiton hallitusta vuodeksi 2026 ja päätetään liiton yhdistyspalautusten jakoperusteista. Lisäksi käsitellään mahdolliset aloitteet. Aloitteiden päättyy 7.11. Radio- och tv-redaktörernas förbund rf:s höstmöte ordnas fredag den 12 december kl. 15 på Hotel Helka i Helsingfors. Förutom att behandla stadgeenliga ärenden ska mötet välja kompletterande medlemmar till styrelsen, besluta om utdelningsgrunder för förbundets föreningsstöd, samt behandla eventuella motioner. Sista inlämningsdag för motioner är den 7 november.

Aika: Pe 12.12. klo 15

Paikka: Hotelli Helkan Saarni-kokoustila, os. Pohjoinen Rautatiekatu 23, Helsinki.

Lisätiedot: marjo.partio@yle.fi

Järjestäjä: RTTL

KOULUTUKSET

Työsopimukset kuntoon

Mitä asioita tulisi huomioida, kun on tekemässä elokuva- ja tv-alan työsopimusta? Koulutuksessa käydään läpi Journalistiliiton lakineuvonnan huomioita elokuva- ja tv-alan työsopimuksien erityispiirteistä (ei Ylen tai MTV:n). Kouluttajana toimii Journalistiliiton työehtoasiantuntija **Marika Väisänen**. Teams-koulutuksen linkki lähetetään osallistujille edellisenä päivänä.

Aika: Ti 18.11. klo 16–17

Paikka: Teams

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:

journalistiliitto.fi/tapahtumat, 13.11. mennessä
Järjestäjä: SJL

Kuka pelkää byrokraattia? Raportoi ja viesti osuvasti EU-päättöksenteosta

Komissio, parlamentti, neuvosto, edustustot, mepit ja paidannapit. Suomesta tuli Euroopan

unionin jäsenvaltio 30 vuotta sitten, mutta EU on yhä monelle suomalaisille etäinen ja mediaotsikoiden karttama kirjainyhdistelmä. Samalla EU on osa poliittista järjestelmäämme, joka näkyy jokaisen arjessa. Helsingin Seudun Journalistit, Suomen freelance-journalistit ja Euroopan parlamentin Suomen-toimisto tarjoavat kaksiosaisen, maksuttoman EU-koulutuksen journalistille ja viestijöille! Koulutukseen ovat tervetulleita kaikki liiton jäsenet, ja siihen voi osallistua sekä läsnä että etänä. Ilmoittaudu nyt ensimmäiseen koulutukseen!

Aika: To 20.11. klo 15.30–18, webinaari kello 16 alkaen

Paikka: Eurooppasali, Malminkatu 16, Helsinki

Lisätiedot ja ilmoittautumiset: hsj.fi, 12.11. mennessä

Järjestäjä: HSJ, SFJ

Toiveusintana Eronen ja Liski: Näin teet, myyt ja ostat tutkivan jutun

Kaipaatto apua tutkivan journalismin aiheiden löytämiseen, niiden työstämiseen sekä juttujen myymiseen? Oletko tuottaja, jonka pitäisi ostaa tutkivia juttuja? Tule hakemaan ratkaisut palkitulta kaksikolta. **Jussi Eronen** ja **Jarno Liski** tekivät vuosia yhteistyötä Ylessä ja *Suomen Kuvalehdessä*. Nyt Eronen on katsonut journalismia uudesta näkökulmasta johdon konsulttina, ja Liski on jatkanut syvällistä tutkivaa työtä *Helsingin Sanomissa*. Eronen ja Liski jakavat kokemuksensa ja vinkkinsä tutkivan journalismin tekemiseen, myymiseen ja ostamiseen.

Aika: Ke 3.12. klo 17–18.45

Paikka: Teams

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:

journalistiliitto.fi/tapahtumat

Järjestäjä: SJL

MUUT

Great company and Christmas snacks at the Union office

Come and meet old and new friends and enjoy a glass of glögi or red wine with colleagues!

Our informal gatherings for English-speaking members continue as we

Järjestätkö tapahtuman tai koulutuksen?

Lähetä tiivis kuvaus tapahtumastasi täältä: journalisti.fi/ilmoittajalle

celebrate a mini-version of pikkujoulu at the Union office. Drinks, snacks, Christmas songs and great company guaranteed.

All members welcome!

Time: Thu 4.12. from 4 to 6.30 pm.

Place: Union office, Siltasaarenkatu 18 A, 7th floor, Helsinki

Additional Information:

journalistiliitto.fi/tapahtumat

Organizer: Union of Journalists in Finland

Näkökulmia tekoälyyn ja glögikattaus liiton toimistolla

Illanvieton vieraaksi saapuu Jyväskylän yliopiston Kauppakorkeakoulun viestinnän johtamisen professori **Vilma Luoma-aho**. Hän johdattaa meidät illan teemaan "Kun todellisuus vääristyy – kognitiiviset vinoumat ja tekoälykäs informaatiovaikuttaminen". Journalistit ja viestijät työskentelevät tällä hetkellä ympäristössä, jossa todellisuudesta kilpaillaan yhä kovemmin. Muun muassa kognitiiviset vinoumat muokkaavat sitä, miten tietoa tulkitaan. Tämä avaa tilaa informaatiovaikuttamiselle ja viestinnän kaappaamiselle. Miten media-alan ammattilaiset voivat tunnistaa nämä vinoumat omassa ajattelussaan, yleisön tulkinnoissa ja julkisessa keskustelussa? Tapahtuma sopii kaikille jäsenille. Tarjoamme hyvää seuraa, runsaasti aikaa keskusteluille ja pientä joulusta purtavaa.

Aika: Ti 9.12. klo 16.30

Paikka: Journalistiliiton toimisto, Siltasaarenkatu 18 A, Helsinki

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:

journalistiliitto.fi/tapahtumat, 3.12. mennessä

Järjestäjät: Teknologiaetollisuus, Suomen Akatemia ja SJL

Haaga-Helia

Datajournalismin osaaja -koulutus (30 op)

Ilmoittaudu mukaan vuoden kestäväseen koulutukseen! Opinnot ajalla 12.1.–11.12.2026, ilmoittaudu 5.12. alkaen.

SUOMEN JOURNALISTILIITTO

PUHELINVAIHE / TELEFONVÄXEL
(09) 6122 330

KÄYNTIOSOITE / BESÖKADRESS
Siltasaarenkatu 18 A, 7.krs.
00531 Helsinki
Broholmsgatan 18 A, 7 vån.
00531 Helsingfors

POSTIOSOITE / POSTADRESS
PL 252, 00531 Helsinki /
Box 252, 00531 Helsingfors

SUOMEN
JOURNALISTILIITTO
FINLANDS
JOURNALISTFÖRBUND

SÄHKÖPOSTIT / E-POST

info@journalistiliitto.fi
jasenasiat@journalistiliitto.fi
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
fornamn.efternamn@journalistiliitto.fi

VERKKOSIVUT / WEBBSIDOR

journalistiliitto.fi
journalistiliitto.fi/sv

A-KASSA / A-KASSAN

A-kassa.fi, 020 690 455
finka.fi, (09) 8689 400

Henry Tikkanen, 40

- Ylen *Tiedetrip*ti-podcastin toimittaja-juontaja 2020–
- Työskennellyt aiemmin YleX:n *Etusivu*-ohjelmassa ja Yle Kioskissa.
- Sai vuoden tiedeviestintäpalkinnon vuonna 2023.
- Kirjoittanut tietokirjan *Luovat suomalaiset* (Tammi, 2025).
- Osallistuu syksyllä 2025 MTV:n *Pirunpeli* -realityyn.

Henry Tikkanen Tiedetrip-podcastissa kertoo yllättäviä asioita haapametsistä. Yhdellä ja samalla eliöllä voi olla monta runkoa.

Henry Tikkanen avaa tieteen ihmeet jokaiselle

Toimittaja Tuomas Pulsan valinta

"Tieteen ja sen löydösten paketoiminen vetävään muotoon ei ole helppo tehtävä. Lajin Suomen mestari on Ylellä *Tiedetrippi*-podcastia vetävä **Henry Tikkanen**. Huippuesimerkki hänen työstään on sarjan tuoreimman kauden jakso *Luonnon ikiaikaiset jättiläiset*. Suuret kasvit ja sienet voisivat olla aiheena kuolettavan tylsä, mutta Tikkanen onnistuu rakentamaan jaksoon vetävän tarinan. Se tempaisee kuulijan mukaan seikkailulle, mutta ei tee sitä tietosisällön kustannuksella. Tuloksena on täydellinen yhdistelmä viihtymisen ja sivistymisen iloa. Eikä kyse ole vain yksittäisestä osumasta. Oikeastaan suosittelen kuuntelemaan *Tiedetripin* kaikki yksitoista tuotantokautta."

Tällä palstalla Journalisti pyytää ilmiantamaan loistavia alan tuotoksia. Viestiä vie seuraavaksi eteenpäin se, jonka työ esitellään palstalla.

Manu Haapalainen, teksti • Susanna Kekkonen, kuva

En minäkään ennen *Luonnon ikiaikaisten jättiläisten* tekemistä tiennyt, että on olemassa tällainen jättiläiseliö, Pando", sanoo **Henry Tikkanen**.

Tikkanen tekee työkseen Ylen *Tiedetrippi*-podcastia. Hän puhuu ohjelman yhdennentoista tuotantokauden jaksosta. Siinä kerrotaan, että valtavat meriruohoniityt tai suomalaisetkin haapametsät saattavat arkijärjen vastaisesti olla yhtä ja samaa eliötä. Tällainen on myös Utahissa sijaitseva Pando, amerikanhaapa, jolla on noin 47 000 runkoa.

Tikkasen mukaan jakson synty on malliesimerkki *Tiedetripin* tekotavasta.

"Törmäsin jossakin tietoon, että tällainen on olemassa. Ajattelin, että tieto voisi sivistää muitakin aika paljon", Tikkanen sanoo.

"Varsinkin meidän aikanamme, kun luontoa tuhotaan todella paljon, olisi tärkeä ymmärtää, että luonto on paljon muutakin kuin jotakin, minkä näemme auton ikkunasta."

TIKKANEN KERTOO SUHTAUTUVANSA työhönsä niin intohimoisesti, että työskentelee "aina". Aivot eivät lopeta jaksojen ja ideoiden prosessointia, vaikka toimisto aika olisikin jo ohi. Tärkeää on olla hereillä ja valmiina merkitsemään mielenkiintoiset uudet tiedot "todella pitkään" aiheiden listaan.

Aate- ja oppihistoriasta valmistunut Tikkanen luonnehtii itseään ennen kaikkea uteliaaksi ihmiseksi.

"Olen aidosti kiinnostunut ymmärtämään maailmaa. Että miksi asiat ovat näin? Onpa ihmeellistä, että tällainenkin asia on olemassa!" Tikkanen sanoo.

Tiedetrippi on Tikkasen oma luomus, alkuperäisestä konseptista aina jaksojen aiheisiin ja muotoon. Tärkeänä apuna on toki äänisuunnittelija **Tuomas Vauhkonen**.

"*Tiedetrippi* on valtava osa minua. Persoonallisuuteni on sidottu siihen. Suhtaudun siihen hiukan samalla tavalla kuin vaikka kirjailija teokseensa. Teen sitä aina", Tikkanen sanoo.

TIEDETRIPIN KUULIJALTA EI edellytetä laajoja taustatietoja atomeista tai biologiasta. Tikkanen sanoo yhdessä Vauhkosen kanssa pyrkivänsä elokuvamaiseen, dramaattisiin käännteitäkin hyödyntävään, kuulijan mukanaan pitävään kerrontaan.

"Emme ole koskaan tavoitelleet esimerkiksi dokumentaarista ääntä, vaan tunnelmanluontia."

Tiedetrippi kuuluu Areenan kuunnelluimpiin podcasteihin. Tikkanen sanoo saavansa paljon kuuntelijapalautetta, sekä viestein että ihmisiä kohdatessaan.

"Yksi isä lähetti hiljattain viestin, että hänen seitsemänvuotiaan poikansa syntäreillä piti hartaudella kuunnella *Tiedetrippiä*." •

